Jaargang 116. Vrijdag, 2 October 1857. No. 118.

GRONINGER COURANT.

ALGEMEEN DAGBLAD

voor de Stad en Provincie Groningen.

De **Groninger Courant**, *Algemeen Dagblad voor de Stad en Provincie Groningen, wordt uitgegeven des* Zondags, Woensdags *en* Vrijdags, *terwijl de expeditie der Couranten, zoo in als buiten de Stad, den avond te voren geschiedt. De abonnementsprijs is f* 3,00 *in het kwartaal, franko per post f* 3,40. *Bijvoegsels en bijbladen worden bij de Courant gratis uitgegeven.*

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente Groningen brengen bij deze, naar aanleiding van het besluit van den Heer COMMISSARIS des KONINGS in deze Provincie, van den 23sten September 1857, no. 4, (*Prov.blad* no. 51), ter kennis van de daarbij belanghebbenden, dat de houders van **JAGTACTEN**, bij het BESTUUR dezer Gemeente kosteloos **MAGTIGINGEN**, overeenkomstig art. 27, 2de lid der Wet van den 13den Junij 1857 (*Staatsblad* no. 87), kunnen worden verkregen tot het buiten tegenwoordigheid van den Acte-houder vervoeren van wild in het veld *buiten* openbare Wegen en Voetpaden.

GRONINGEN, 28 September 1857.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

STAATS-LOTERIJ.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente *Groningen* brengen bij deze, naar aanleiding eener Circulaire van den Heer COMMISSARIS DES KONINGS in deze Provincie, d.d. 25sten September 1857, no. 10 *b*, ter kennis van de Ingezetenen, dat Z. Exc. de MINISTER VAN FINANCIËN, bij besluit van den 18den dier maand, Afdeeling Registratie, heeft vastgesteld de **234ste STAATS-LOTERIJ**, en dat bij die Resolutie onder anderen het navolgende is bepaald:

a. De toelating van splitters en debitanten geschiedt met inachtneming van de bepalingen in de Koninklijke besluiten van den 5den November 1818 (*Staatsblad* no. 37), den 13den dito 1827, no. 145, (*Staatsblad* no. 50), en no. 146 van den 6den Januarij 1831, no. 68, (*Staatsblad* no. 2) vervat.

b. De Directeur der Staats-Loterij zendt van de uitgifte der in het plan vermelde 1000 afgezonderde loten eene behoorlijke opgave aan den Minister, overeenkomstig de bepalingen daaromtrent in zijne instructie vastgesteld.

c. De uitbetaling van eenen prijs of van eene premie geschiedt door den Directeur der Staats-Loterij alleen tegen *overgifte* van het door hem afgegeven *oorspronkelijk lot*, waarop de prijs of premie gevallen is.

d. De collecte der 234ste Loterij wordt ten kantore van den Directeur der Staats-Loterij te 's Gravenhage geopend op Maandag den 19den October 1857, en gesloten op Zaturdag den 31sten derzelfde maand.

e. De trekking van de onderscheidene klassen geschiedt veertien dagen de eene na de andere. Die van de *eerste* klasse der Loterij heeft plaats en moet geheel zijn afgeloopen op den 16den, 17den, 18den en 19den November 1857; — die der *tweede* klasse op den 30sten November, 1sten, 2den en 3den December 1857; — die der *derde* klasse op den 14den, 15den, 16den en 17den December 1857; — die der *vierde* klasse op den 28sten, 29sten, 30sten en 31sten derzelfde maand, — en die der *vijfde* of laatste klasse op den 11den, 12den, 13den, 14den, 19den, 20sten, 21sten, 22sten, 26sten, 27sten, 28sten en 29sten Januarij, den 2den, 3den, 4den en 5den Februarij 1858; — terwijl de laatste 100 nommers op Zaturdag den 6den Februarij 1858 worden getrokken.

f. De collecteurs, splitters en debitanten moeten zich stipt gedragen naar de bepalingen bij het Plan vastgesteld.

De bepalingen, vervat in het Reglement betrekkelijk de Loterij, gearresteerd den 13den October 1812, blijven in volle kracht, behoudens de verordeningen voorkomende in de Koninklijke besluiten van den 5den November 1818, no. 37 (*Staatsblad* no. 37), den 13den November 1827, no. 145 (*Staatsblad* no. 50), no. 146, den 6den Januarij 1831, no. 68 (*Staatsblad* no. 2), en 27sten September 1856, no. 42 (*Staatsblad* no. 90), en van 12den September 1857, no. 82 (*Staatsblad* 107).

EERSTE KLASSE. De inleg is *f* 5.

1	Prijs van		*f* 20,000
1	»		5,000
1	»		2,000
2	Prijzen	*f* 1,500	3,000
5	»	1,000	5,000
5	»	400	2,000
5	»	200	1,000
15	»	100	1,500
1465	»	20	29,300
1500	Prijzen bedragende		*f* 68,800

TWEEDE KLASSE. De inleg is *f* 12.

1	Prijs van		*f* 20 000
1	»		5,000
1	»		2,000
2	Prijzen	*f* 1,500	3,000
5	»	1,000	5,000
5	»	400	2,000
5	»	200	1,000
15	»	100	1,500
1465	»	30	43,950
1500	Prijzen bedragende		*f* 83,450

DERDE KLASSE. De inleg is *f* 14.

1	Prijs van		*f* 25,000
1	»		5,000
1	»		2,000
2	Prijzen	*f* 1,500	3,000
5	»	1,000	5,000
5	»	400	2,000
5	»	200	1,000
15	»	100	1,500
1465	»	45	65,925
1500	Prijzen bedragende		*f* 110,425

VIERDE KLASSE. De inleg is *f* 16.

1	Prijs van		*f* 25,000
1	»		5,000
1	»		2,000
2	Prijzen	*f* 1,500	3,000
5	»	1,000	5,000
5	»	400	2,000
5	»	200	1,000
15	»	100	1,500
1465	»	65	95,225
1500	Prijzen bedragende		*f* 139,725

VIJFDE KLASSE. De inleg is *f* 13, en *f* 2 premie voor het Rijk.

1	Prijs van		*f* 100,000
1	»		50,000
1	»		25,000
1	»		10,000
1	»		5,000
2	Prijzen	*f* 2,000	4,000
3	»	1,500	4,500
50	»	1,000	50,000
55	»	400	22,000
60	»	200	12,000
145	»	100	14,500
3680	»	70	257,600
4000	Prijzen bedragende		*f* 554,600
1	Premie toegevoegd aan den laatst uitkomenden der 60 hoogste prijzen		30,000.
1	Premie voor het laatste lot		3,000
4002	Prijzen en Premiën bedragende		*f* 587,600

BALANS.

Klasse.	Loten.	Inleg.	Ontvang.	Uitgaaf.	Prijzen.	Premiën.
1	20,000	*f* 5	*f* 100,000	*f* 68,800	1,500	
2	18,500	- 12	- 222,000	- 83,450	1,500	
3	17,000	- 14	- 238,000	- 110,425	1,500	
4	15,500	- 16	- 248,000	- 139,725	1,500	
5	14,000	- 13	- 182,000	- 587,600	4,000	2
		f 60	*f* 990,000	*f* 990,000	10,000	2

De trekking dezer Loterij geschiedt op de thans gebruikelijke wijze. Daartoe worden de 20,000 nommers, ieder afzonderlijk opgerold, in eene bus gestort, en daartegen, voor de trekking van iedere der vier eerste klassen, de prijzen, en voor de trekking der laatste klasse, de prijzen en nieten, in eene andere bus geworpen; zullende voorts telkenreize, wanneer uit eerstgemelde bus een nommer wordt getrokken, ter zelfder tijd uit de laatstgemelde bus de voor hetzelve bestemde *prijs* of *niet* getrokken en beide overluid afgelezen worden.

De inleg is in de eerste klasse *f* 5, in de tweede klasse *f* 12, in de derde klasse *f* 14, in de vierde klasse *f* 16 en in de vijfde klasse *f* 13, en zal daarenboven, bij den inleg van de laatste klasse, moeten worden betaald *f* 2 premie, ten behoeve van het Rijk; doch van het voldoen dezer *f* 2 zullen de loten waarvan de volle inleg van *f* 60 in eens betaald wordt, vrij wezen.

De houders der loten waarvan de volle inleg van *f* 60 in ééns betaald is, ontvangen bij het trekken van eenen prijs in eene der vier eerste klassen, het door hen te veel betaalde terug.

De klassikale loten voor de eerste klasse zullen voor den inlegprijs verkrijgbaar zijn voor de houders van loten die in de laatste klasse der 233ste Loterij met niet zijn uitgekomen, mits tot het bekomen derzelve ten kantore van den Directeur der Staats-Loterij of van een der collecteurs aanvraag gedaan worde gedurende de collecte.

De verwisseling der ongetrokkene klassikale loten, op Maandag na het uittrekken van iedere klasse aanvang nemende, moet op verbeurte van het regt der verwisseling, des Vrijdags vóór de trekking der respective klasse zijn volbragt, waarnaar de inleggers ter voorkoming hunner schade zich zullen moeten gedragen.

De betaling der prijzen en premiën geschiedt aan den toonder van het lot, veertien dagen na het uittrekken van iedere klasse, onder korting ten behoeve van 's Rijks Schatkist van *vijftien* ten honderd van alle prijzen en premiën van één honderd gulden en daarboven, en van *tien* ten honderd van alle prijzen daar beneden.

Alle prijzen en premiën, welke niet worden afgehaald binnen *vier* jaren, te rekenen van den vijftienden dag na het uittrekken van de laatste klasse der Loterij waarin de prijzen of premiën gevallen zijn, vervallen zonder uitzondering aan 's Rijks schatkist; evenzeer vervalt aan 's Rijks schatkist het te veel betaalde op doorgefourneerde loten, welke in eene der vier eerste klassen met een prijs zijn uitgekomen, wanneer dat te veel betaalde niet binnen gemelden termijn van vier jaren is teruggevorderd.

De Directeur der Staats-Loterij zal bij den aanvang der collecte voor de 234ste Loterij een aantal van *een duizend* loten afzonderen, om daaruit aan ingezetenen van het Rijk, geen Loterijhandelaren, doch bekend zijnde loten voor eigene rekening te willen spelen, loten tegen inleg-prijs af te geven, mits de prijs van de alzoo afgegevene loten aan hem in ééns voldaan worde.

De loten mogen in geene andere deelen gesplitst worden, dan in *halve*, *vijfde*, *tiende* en *twintigste*.

Door de Collecteurs en gedelegeerden mag bij het verkoopen of verhuren van heele loten of gedeelten van dien niet meer gevorderd worden, dan:

BIJ VERKOOP VAN DOORGEFOURNEERDE LOTEN.

Voor de heele	loten	*f*	69.00
» » halve	»	-	34.50
» » vijfde	»	-	13.80
» » tiende	»	-	6.90
» » twintigste	»	-	3.45

BIJ VERKOOP VAN KLASSIKALE LOTEN.

Voor de eerste klasse.		*Voor de tweede klasse.*	
Voor de heele loten	*f* 14.00	Voor de heele loten	*f* 26,00
» » halve »	- 7.00	» » halve »	- 13,00
» » vijfde »	- 2,80	» » vijfde »	- 5,20
» » tiende »	- 1,40	» » tiende »	- 2,60
» » twintigste »	- 70	» » twintigste »	- 1,30
Voor de derde klasse.		*Voor de vierde klasse.*	
Voor de heele loten	- 40.00	Voor de heele loten	*f* 56,00
» » halve »	- 20,00	» » halve »	- 28,00
» » vijfde »	- 8,00	» » vijfde »	- 11,20
» » tiende »	- 4,00	» » tiende »	- 5,60
» » twintigste »	- 2,00	» » twintigste »	- 2,80

BIJ VERKOOP VOOR DE VIJFDE OF LAATSTE KLASSE,
DE *f* 2 PREMIE DAARONDER BEGREPEN.

Gedurende de 1ste en 2de week		*Gedurende de 3de en 4de week.*	
Voor de heele loten	*f* 71,00	Voor de heele loten	*f* 80,00
» » halve »	- 35,50	» » halve »	- 40,00
» » vijfde »	- 14,20	» » vijfde »	- 16,00
» » tiende »	- 7,10	» » tiende »	- 8,00
» » twintigste »	- 3,55	» » twintigste »	- 4,00

Zullende diegenen, welke de hierboven bepaalde prijzen hebben voldaan, indien hun lot niet wordt uitgetrokken in de klasse waarvoor het bestemd was, hun fournissement voor de volgende klasse kunnen voldoen gelijk het bij dit Plan is vastgesteld, namelijk:

Voor de tweede klasse.		*Voor de derde klasse.*	
Voor de heele loten	*f* 12,00	Voor de heele loten	*f* 14,00
» » halve »	- 6,00	» » halve »	- 7,00
» » vijfde »	- 2,40	» » vijfde »	- 2,80
» » tiende »	- 1,20	» » tiende »	- 1,40
» » twintigste »	- 0,60	» » twintigste »	- 0,70
Voor de vierde klasse.		*Voor de vijfde of laatste klasse,* de *f* 2 premie daaronder begrepen.	
Voor de heele loten	*f* 16,00	Voor de heele loten	*f* 15,00
» » halve »	- 8,00	» » halve »	- 7,50
» » vijfde »	- 3,20	» » vijfde »	- 3,00
» » tiende »	- 1,60	» » tiende »	- 1,50
» » twintigste »	- 0,80	» » twintigste »	- 0,75

BIJ VERHURING:

Voor de eerste klasse.		*Voor de tweede klasse.*	
Voor de heele loten	*f* 4,00	Voor de heele loten	*f* 8,00
» » halve »	- 2,00	» » halve »	- 4,00
» » vijfde »	- 0,80	» » vijfde »	- 1,60
» » tiende »	- 0,40	» » tiende »	- 0,80
» » twintigste »	- 0,20	» » twintigste »	- 0,40
Voor de derde klasse.		*Voor de vierde klasse.*	
Voor de heele loten	*f* 10,00	Voor de heele loten	*f* 14,00
» » halve »	- 5,00	» » halve »	- 7,00
» » vijfde »	- 2,00	» » vijfde »	- 2,80
» » tiende »	- 1,00	» » tiende »	- 1,40
» » twintigste »	- 0,50	» » twintigste »	- 0,70

Zijnde verder de loten en gedeelten van dien voor de vijfde of laatste klasse alleen *in koop* verkrijgbaar.

GRONINGEN, 1 October 1857.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

ATTESTATIËN DE VITA.

De BURGEMEESTER van *Groningen* brengt door deze ter kennis van de **BURGERLIJKE** en **KERKELIJKE GEPENSIONEERDEN, GEPENSIONEERDE MILITAIRE OFFICIEREN, ONDEROFFICIEREN** en verdere **MANSCHAPPEN**, alsmede **GEPENSIONEERDE WEDUWEN**, dat tot het afgeven der **ATTESTATIËN DE VITA**, ter bekoming van PENSIOENEN op den 30sten September aanstaande verschenen, **voor al de bovengenoemden, alleen op Vrijdag den 2den October 1857**, van des voormiddags 9 tot des namiddags 1½ uur, in een der Vertrekken van het Raadhuis zitting zal worden gehouden.

GRONINGEN, 26 September 1857.

De Burgemeester: J. SLOT.

BUREAU VAN POLITIE.

Ter **herkenning** gedeponeerd de navolgende **Goederen:**

1) eene oude **ZWARTE ZIJDEN PARAPLUIE.**
2) eene **GROEN ZIJDEN PARAPLUIE.**
3) een **PORTE-MONNAIE** van **GROEN LEDER.**

RAADSVERGADERING,

Zaturdag den 3den October 1857,
's voormiddags te 11 uur.

NIEUWSTIJDINGEN.

NOORD-AMERIKA.

Het hoog-geregtshof van de Ohio (Vereen. Staten) heeft beslist dat eene vrouw van geene geldelijke waarde voor haren echtgenoot is, en dat een man die door een spoorweg-ongeluk zijne vrouw verliest, niet geregtigd is daarvoor schadevergoeding van het bestuur te vorderen.

— De slavenhandel wordt tegenwoordig op breeder schaal dan ooit te voren, op de Afrikaansche kusten gedreven. Wel hebben de Engelsche kruisers drie slavenhalers genomen, maar de meesten zijn door de Amerikaansche vlag gedekt. Generaal *Concha*, gouverneur van Cuba, en bijzondere gunsteling van de Koningin van Spanje, begunstigt dien handel op eene onverantwoordelijke wijze.

BRITSCH-INDIË.

De telegraaf is onophoudelijk in werking om de berigten, die met de overlandmail op nieuw van het tooneel van den opstand in Britsch-Indië zijn aangekomen, zoo spoedig mogelijk bekend te maken. Die tijdingen — hoe onvolledig en onduidelijk ook nog — zijn al weder van ongunstigen aard, en niet dan met angst worden de nadere bijzonderheden te gemoet gezien.

Wat dan vooreerst het middenpunt van den opstand in de noordelijke provinciën van Bengalen, namelijk Delhi, betreft, zoo was die stad op den 12den Augustus nog niet door de Engelschen genomen. Intusschen verwachtte men, dat zij spoedig zou worden aangevallen, daar generaal *Nicholson* met aanzienlijke versterkingen zich nog slechts één dagmarsch van de stad verwijderd bevond. Hij werd alzoo den 13den verwacht en zou de sterkte der belegeraars tot op 11,000 man brengen. Op den 20sten zag men eene bestorming van Delhi te gemoet. Ook in de eerste dagen van Augustus was het Engelsche leger voor die stad (in plaats van zich te hebben teruggetrokken, zoo als vroeger was beweerd) vrij gelukkig geweest. Op den 1sten en 2den hadden de opstandelingen in Delhi, door nieuwe troepen versterkt, uitvallen gedaan, om zoo mogelijk het Engelsche leger uit zijne stelling te verdrijven, maar werd, zoo als gewoonlijk, teruggeslagen. Hun verlies bij die uitvallen wordt op meer dan 3000 man geschat, terwijl het Engelsche leger slechts 10 gesneuvelden telde. Op den 8sten Aug. deed eene bom hunne buskruid-fabrijk in de lucht vliegen, en men gelooft dat ongeveer 500 artilleristen er het slagtoffer van geworden zijn, en dat er tevens eene aanzienlijke hoeveelheid zwavel en salpeter door verloren is gegaan. De muitelingen hebben groot gebrek aan Engelsch kruid en lonten en vooral aan slaghoedjes, die hun, naar men zegt, ten eenenmale ontbreken. Dagelijks vervaardigen zij buskruid, maar het is van zeer slechte kwaliteit.

De *Times* bevat het berigt, dat de Koning van Delhi de kapitulatie dier stad heeft aangeboden onder voorwaarde, dat hem een jaargeld worde toegelegd van 36 lacks ropijen, in plaats van 15 lacks ropijen, het bedrag van het tot dus verre door hem genoten jaargeld. Dit aanbod is door den Engelschen opperbevelhebber, generaal *Wilson*, verworpen, en deze heeft onvoorwaardelijke kapitulatie geëischt.

Strekken alzoo de tijdingen omtrent Delhi tot verlevendiging van de hoop der Engelschen, — minder geruststellend is hetgeen van generaal *Havelock*, den held van Cawnpore, wordt medegedeeld. Na reeds eenmaal eene vergeefsche poging tot ontzet der stad Lucknow te hebben aangewend, had hij op den 4den Augustus het andermaal gewaagd naar die stad op te trekken; doch wederom te vergeefs. Hij geraakte onderscheidene malen op den weg derwaarts met den vijand slaags, deed dien steeds de nederlaag lijden en ontnam hem vele stukken geschut; maar ook zijn eigen leger was hierbij zoozeer verzwakt, dat aan verder doordringen niet was te denken. Met slechts 900 man, die uitgeput waren en dringend rust behoefden, keerde hij naar Cawnpore terug, waar hij zich op den 13den Aug. nog bevond en nog minstens 10 dagen zou moeten wachten, eer hij versterking zou kunnen bekomen. *Havelock* verwachtte in drie rigtingen door de muiters van Oude te zullen worden aangetast. De oproerlingen van Gwalior, sterk in artillerie, dreigden zich bij hen aan te sluiten. Het volk van Oude maakte gedurig strooptogten en men vreesde, dat de gemeenschap tusschen Allahabad en Benares afgebroken zou worden.

De toestand der Engelsche bezetting van Lucknow baarde inmiddels groote bezorgdheid en moet men, uit vrees voor het lot van zoovele binnen de muren dezer veste opgeslotene Europeanen, en daaronder eene menigte vrouwen en kinderen, in een' radeloozen angst verkeeren. Trouwens de bekende *Nena-Sahib* is de aanvoerder der opstandelingen, die ten getale van 50,000 man eene sterke positie voor Lucknow hebben ingenomen en deze stad geheel ingesloten houden, zoodat eene gegronde vrees bestaat dat Lucknow uit gebrek aan levensmiddelen zich weldra zal moeten overgeven, als wanneer aan de ongeveer 1000 Europeanen een gelijk lot als aan de bezetting van Cawnpore te wachten staat. Men heeft uit Calcutta, waar ook het bange lot van Lucknow wordt ingezien, het 5de en 9de regement reeds derwaarts doen oprukken, terwijl kapitein *Peel* zich den 18den Aug., met 400 mariniers en tien 68-ponders, op eene stoomboot van Calcutta naar Allahabad heeft ingescheept. Op den 14den Aug. hield Lucknow nog tegen de belegeraars stand.

Ook uit andere streken van Bengalen zijn de berigten niet zeer gunstig. Onderscheidene regementen zijn weder in opstand gekomen; met name wordt genoemd het 26ste inlandsche regement, dat den 20sten Julij te Lahore, de hoofdstad van Pendshab, tot muiterij is overgeslagen en den majoor *Spencer* vermoord heeft; de muitelingen zijn hierop, luidens de depêche, allen om het leven gebragt. Ook in het presidentschap Bombay is op nieuw een regement inlandsche infanterie ontwapend; evenzeer is dit het geval geweest met het 8ste regement kavallerie te Madras, omdat het geweigerd had naar Bengalen te marcheren.

De *Bombay Times* meent, dat men onmogelijk langer rekenen kan op de trouw van de inlandsche legers van Madras en Bombay. Het blad zegt, dat er spoedig hulp noodig is, en wel langs een meer directen weg, want men acht den toestand verergerd sedert de opstand zich tot Pendshab heeft uitgestrekt. Het stichten van brand door de rebellen nam meer en meer toe.

De generaal *Lloyd*, de bevelhebber in Dinapore, die als zoodanig afgezet is, is in staat van beschuldiging gesteld.

Overigens wordt nog gemeld, dat de versterking van het 33ste regement van Mauritius te Bombay is aangekomen, en dat lord *Elgin* van Calcutta naar China was teruggekeerd.

De *Times* is van oordeel, dat volgens deze berigten de staat van zaken in Indië dezelfde is gebleven en dat al wat men te hopen heeft, is, dat die toestand zal blijven aanhouden tot aan de komst der gezonden versterkingen op het tooneel des oorlogs.

De *Morning Post* vindt, dat de berigten de gemoederen in Engeland zullen gerust stellen en met te meer genoegen zullen worden ontvangen, daar zij van geene nieuwe gruwelen of opstanden gewagen. Het blad meent, dat de opstand zijne uiterste grenzen heeft bereikt en dat Delhi onfeilbaar voor de Engelsche magt zal moeten zwichten. Het herstel der orde is dus slechts eene kwestie van tijd. Behalve die te Lucknow, zijn er geene Europeanen meer, wier toestand bezorgdheid inboezemt, en ook om deze te redden zal het onmogelijke worden beproefd.

SPANJE.

De vrije invoer in Spanje van granen, meel, gerst, maïs en andere levensmiddelen uit granen bestaande, toegestaan bij kon. besluit van den 13den Mei jl., is weder verlengd tot op den 30sten Junij 1858.

— In den algemeenen toestand des lands is nog weinig of geen verandering gekomen. In schijn was de goede verstandhouding tusschen het ministerie *Narvaez* en de Kroon hersteld, doch in werkelijkheid werden er steeds onder de hand pogingen aangewend om de werking van het kabinet te belemmeren en de leden van hetzelve bij de Koningin in een verdacht licht te doen voorkomen. De spanning was voortdurend van dien aard, dat weldra eene nieuwe crisis moest worden te gemoet gezien.

Bijna al de dagbladen, die bijzonderheden inhouden omtrent de binnenlandsche aangelegenheden, zijn thans in Spanje verboden. Eerst zijn de Engelsche dagbladen in beslag genomen, daarna de Belgische en thans ondervinden de Parijsche dagbladen hetzelfde lot. Al de in beslag genomen bladen hebben artikelen medegedeeld, waarbij in meerdere of mindere mate lof werd toegezwaaid aan nen minister *Narvaez* wegens zijne regerings-daden.

— In Madrid was laatstelijk het onderwerp der gesprekken, zoowel in de hoogere als de lagere maatschappelijke kringen, het gebeurde met zekeren soldaat *Fuentes*, die, wegens feitelijke insubordinatie, ter dood was veroordeeld. Nadat de Spaansche Koningin verscheidene rekesten om gratie had van de hand gewezen, had de zuster van den veroordeelde zich vervoegd bij de tooneelkunstenares *Ristori* en deze in het belang van haren broeder weten te stemmen. Op den avond dat de Koningin zich naar den schouwburg had begeven, ter bijwoning eener voorstelling, in welke de genoemde tooneelkunstenares de hoofdrol moest vervullen, had deze laatste, na het eerste bedrijf, zich begeven naar de koninklijke loge, en, zonder haar costuum te hebben veranderd, een' voetval gedaan voor H. M. en het leven van *Fuentes* afgesmeekt. De Koningin had daarop, diep bewogen, den veroordeelde kwijtschelding van de doodstraf verleend en onder verzekering harer groote hoogachting voor de actrice, deze gemagtigd om van deze beslissing aan de nabestaande van *Fuentes* kennis te geven. Nooit is, naar men meldt, de meergenoemde actrice met zooveel geestdrift toegejuicht als dien avond door het publiek van den schouwburg, nadat dit het voorgevallene had vernomen. De zaal heeft gedurende de geheele voorstelling weergalmd van de kreten: » leve de Koningin; leve *Ristori!*" en bij herhaling is de actrice op het tooneel met ruikers en bloemkransen als 't ware bedekt geworden.

DUITSCHLAND.

Reeds hebben de Keizers van Rusland en Frankrijk Stuttgart verlaten, maar er lekt nog niets uit van hetgeen tusschen hen besproken is. Er is trouwens bij de meer ernstige gesprekken tusschen deze gekroonde hoofden ook niemand tegenwoordig geweest, zoodat al hetgeen daaromtrent wordt medegedeeld, tot het gebied der gissingen behoort. Intusschen is alle ongerustheid, die nog bij dezen en genen vooral in Duitschland, over die bijeenkomst bestond, verdwenen. Men erkent, dat de beide Keizers, die zich teregt mogen verhoovaardigen op den eeretitel van de »*vredestichters van Europa*," ook te Stuttgart zijn werkzaam geweest tot bevordering van de belangen der natiën en dat die bijeenkomst daarom een heilzamen invloed op het lot van Europa zal uitoefenen.

Zondag verkondigde te Stuttgart het gebulder van het geschut en het gelui der klokken den 77sten geboortedag des Konings van Wurtemberg. Keizer *Napoleon* woonde de voormiddag-godsdienst in de R.-Kath. kerk en Keizer *Alexander* die in de Grieksche kerk bij. Des avonds was gala-representatie in den schouwburg, die eenig in hare soort was. Eene Keizerin en drie Koninginnen, schitterende van diamanten, twee Keizers, een Koning, een aantal prinsen, een schitterend gevolg en bijna alles wat onder den adel en de burgerij rijk en aanzienlijk was, woonde de voorstelling bij, die na afloop van het diner ten hove, te half acht een aanvang nam. Op het diner, dat ter eere van den verjaardag des Konings gegeven werd, werden twee toasten uitgebragt; de eerste door Keizer *Alexander* op de gezondheid van den Koning van Wurtemberg, de tweede op de gezondheid van de hooge gasten. Toen de Koning in den schouwburg verscheen, werd hij met een daverend applaudissement ontvangen. Eerst daarna begaven de overige gekroonde hoofden zich naar hunne plaatsen. Met veel tact liet het publiek het bij de hulde, den Koning bewezen, blijven. Men zag in de vorstelijke loge de zeven gekroonde hoofden bijeen. De Keizer en de Keizerin van Rusland woonden echter alleen het eerste bedrijf bij. In het derde merkte men nog slechts op Koning *Wilhelm*, de Koninginnen der Nederlanden, van Griekenland, van Wurtemberg en, naast deze laatste, Keizer *Napoleon*, wiens gelaat noch goed- noch afkeuring uitdrukte. Het publiek meende op te merken, dat Keizer *Napoleon* eenigermate ontstemd was over de late komst der Keizerin van Rusland, terwijl de Keizerin *Eugenie* afwezig was.

Maandag werd te Cannstadt, in de nabijheid van Stuttgart, een groot landbouwfeest gevierd. De Koning, Keizer *Alexander* en Keizer *Napoleon* verschenen er te paard, te midden van eene tallooze menigte, die de Vorsten met levendige toejuichingen begroette. De Koning en Keizer *Napoleon* zijn naar de villa van den kroonprins vertrokken om het ontbijt te gebruiken. Daar namen de twee Keizers afscheid van elkander. De Czaar en de Czarin, vergezeld van hun gevolg, begaven zich vervolgens naar het paleis om afscheid te nemen van den Koning; en wat de Keizerin betreft, ook van Keizer *Napoleon*.

Dingsdag morgen te 9 uur is Keizer *Napoleon III* vertrokken, na een onderhoud met den Koning te hebben gehad. Even als bij zijne aankomst, bevond zich eene militaire eerewacht op den ganschen weg dien hij aflegde. De kroonprins, prins *Frederik*, prins *Augustus* en het corps diplomatiek hebben de beide Keizers tot aan het station uitgeleide gedaan.

Als een der gevolgen van deze zamenkomst, voorspelt men eene vermindering der groote staande legers in Europa. Die vermindering wordt dan ook eene gebiedende noodzakelijkheid, als men het oog slaat op den financiëlen toestand, vooral van Oostenrijk, waar het leger in vredestijd meer verdert dan met eene goede staathuishouding is overeen te brengen. Men spreekt reeds weder van eene leening te Weenen! Daar er ook te Londen van eene leening sprake is, en te Konstantinopel de financiële bezwaren bijna onoverkomelijk schijnen, is het begrijpelijk, dat de financiën van Europa dezer dagen ook veel worden besproken, en dat men zelfs eenige daling verwacht, als de gevolgen van Stuttgart en Weimar het vertrouwen niet op goede gronden opbeuren.

Keizer *Napoleon* heeft, na kennis genomen te hebben van den inhoud van den eigenhandigen brief des Konings van Pruissen, waarin deze souverein zijn leedwezen betuigde om redenen van gezondheid verhinderd te zijn, den Keizer gedurende diens verblijf in Duitschland te begroeten, aan den prins van Pruissen zijn voornemen medegedeeld, om binnen kort bij den Koning een bezoek af te leggen.

— Het Saksische ministerie heeft een verzoek der barmhartige zusters, om tot de dienst in het R.-Katholijke gasthuis te Dresden te worden toegelaten, van de hand gewezen, met verwijzing naar het artikel der grondwet, hetwelk de stichting van nieuwe kloosters en de toelating van Jezuïten en andere geestelijke orden in Saksen verbiedt, en onder bijvoeging » dat deze beslissing voorts nog berust op andere politieke gronden van groot gewigt, die geene bijzondere ontwikkeling behoeven."

— Te Weimar, hoofdstad van het groothertogdom Saksen-Weimar, neemt de verontwaardiging over de St. Helena-medaille onder de oude krijgslieden bij den dag toe. Zoo leest men in eene kennisgeving van den staf: » Niemand, die de St. Helena-medaille aangenomen of daarom verzocht heeft, kan verder aan onze krijgsfeesten deelnemen, en wij worden genoodzaakt hem zelfs uit onze vereenigingen te verwijderen en alle kameraadschappelijke betrekkingen met hem af te breken."

GROOT-BRITTANJE.

Eenige dagbladen geven op nog al krachtige wijze hunne spijt er over te kennen, dat het hof in de tegenwoordige omstandigheden zoo lang te Balmoral in Schotland blijft. *Daily News* gaat zelfs zóó ver, eene uitnoodiging tot de Koningin te rigten, om naar Londen terug te keeren. Zijn laatste hoofdartikel heeft in den aanhef de volgende regelen: » Een van onze oorlogsministers heeft zich eenigen tijd met het uitroeijen der patrijzen bezig gehouden. De andere heeft althans eene betere verontschuldiging gevonden, daar hij de militaire vermakelijkheden in Châlons bijwoont. De prinsgemaal vervolgt reeën en herten, en de Engelsche majesteit houdt haar hof in haar berg-paleis, voorbij de grenzen van het telegraafnet, waar zij voor hare verantwoordelijke raadslieden onbereikbaar is. Wij weten wat men in vele gezelschapskringen elkander toefluistert en zegt, en achten het derhalve pligt, tot de vertrouwde raadgevers der kroon onbewimpeld te zeggen, dat het lange verblijf der Koningin te Balmoral, door een groot gedeelte van het publiek, verkeerd uitgelegd, en als bewijs van gebrek aan deelneming in het lijden der natie aangezien zal worden." Het blad eindigt natuurlijk met de woorden, dat het zeer wel weet, hoe verkeerd zulk eene uitlegging zou zijn, maar dat ook de schijn dient vermeden te worden.

— Een bijzondere brief uit Londen meldt men het volgende: « De opstand in Indië blijft hier het alles overwegende vraagstuk. Die opstand is eene hoogst betreurenswaardige gebeurtenis. De handel gevoelt daarvan reeds eenige terugwerking; intusschen is het opmerkelijk, dat de fondsen niet achteruitgaan; dit toont ten minste het vertrouwen, dat de handelstand in den gunstigen afloop koestert. De waarheid is, dat men over het algemeen gelooft, dat het eene kwestie van tijd en van geld is. Maar uit alle beschouwingen kan men zoo veel opmaken, dat de O. I. Compagnie haren langsten tijd geleefd heeft; dat er hier, gelijk in Indië, eene algemeene zucht bestaat om de Indische zaken regtstreeks onder Hr. Ms. regering te brengen. Dit zal eene goede, lang gewenschte verandering zijn, daar eene compagnie, uit kooplieden bestaande, niet geschikt is om afpersingen en misbruiken te keeren; deze kunnen ook onder een regeringsbestuur bestaan, doch niet zoo lang en zoo wijdomvattend; weldra doen zich in eene regering degelijke staatslieden, ervaren wetgevers op.

» Wat nu voor het vervolg moge beraamd worden, zeker is het, dat de volksgeest zich thans in Engeland weder op verbazende wijze aan den dag legt. Uit alle klassen der maatschappij doen zich vrijwilligers op voor de Indische dienst, om de moorden van landgenooten te wreken. Kooplieden, klerken, kleermakers, timmerlieden, sjouwers, kortom, alle beroepen en handwerken bieden zich aan om naar Indië te gaan, velen op hunne eigene kosten. Er heerscht eene geestdrift, die tot groote dingen in staat is."

De *Times* wil nog meer krachten dienstbaar maken aan de fnuiking van den opstand in Indië en wenscht daarom in deze kritieke tijden niet zoo naauwkeurig te hebben toegezien op de tot nu toe voor de recruten vereischte lengtemaat van vijf voet en vijf duim.

De *Times* erkent, dat het de pligt der autoriteiten is om de zwakke mannen af te keuren, die niet bestand zijn tegen de vermoeijenissen der marschen, de warmte en de ziekten, de drie verschrikkelijkste vijanden van den Engelschman in dat land; maar hij vraagt of kleine, maar welvarende en goed gevormde mannen niet geschikt zouden zijn om tegen de Cipayers te vechten, die, zooals gebleken is, slechts soldaten van weinig moed zijn.

» Men moet vooral niet uit het oog verliezen, — zegt de *Times* ten slotte, — dat spoedige versterkingen volstrekt noodzakelijk zijn, en dat het tijdverlies bij het zoeken naar beste soldaten, de kansen van rampspoed en de bezwaren van hetgeen in het Indische rijk te verrigten is, zeer vermeerderen. Waarom zou men dan ook niet alle jonge, sterke en bedrijvige mannen, die zich aanbieden, hoedanig hunne taille ook zij, aannemen?

» De tegenwoordige werving geschiedt voor eene speciale dienst en ter gelegenheid van de gewigtigste krisis. De groote moeijelijkheden, die men heeft te overwinnen, ontstaan niet uit de dapperheid van den vijand waarmede wij te doen hebben, maar uit den afstand waar hij zich bevindt en uit de uitgestrektheid van het tooneel van den oorlog. Het doet weinig af of wij mooije troepen hebben, maar wij moeten er grooten prijs op stellen dat wij spoedig goede soldaten op het slagveld hebben. Alle verordeningen die de spoedige aanvulling der gelederen verhinderen, moeten dus in den tegenwoordigen tijd als onstaatkundig verworpen worden."

— In Engeland is dezer dagen van regeringswege de statistiek der strafregtspleging over het afgeloopen jaar openbaar gemaakt. In den laatsten tijd zijn daar te lande verscheidene misdaden van bijzonder zwaren aard, alsmede bedriegerijen op ongemeen groote schaal ontdekt, zoodat het scheen als of Engeland in zedelijkheid achteruitging; dat dit niet het geval is, blijkt naar het oordeel van de *Times* onwedersprekelijk uit de boven bedoelde statistiek. Het aantal te regt gestelde personen heeft in 1856 vijfentwintig percent minder bedragen dan in 1855, welk jaar, vergeleken met 1854, reeds eene vermindering van elf percent had opgeleverd.

In het aantal vergrijpen tegen den eigendom, zonder geweld gepleegd, wordt door de statistiek van 1856 eene afneming aangewezen, die niet minder dan drieëndertig percent bedraagt.

Onder elk honderdtal misdadigers waren in 1856 slechts vijf of zes die goed konden lezen; het aantal dergenen die gebrekkig met de letters bekend waren, bedroeg tusschen vijftig en zestig, en dat dergenen welke alle kennis misten, tusschen dertig en veertig. Het aantal misdadigers die meer dan gewone kundigheden bezaten, bedroeg slechts drie tiende percent van het totaal; hetgeen, zegt de *Times*, niet strekt tot bevestiging der bewering, dat onderwijs en beschaving de overhelling tot misdrijf niet weren maar gevaarlijker maken.

— Hoewel sommige Iersche dagbladen in hunnen haat tegen Engeland zich gunstig voor de Indische muiters uitlaten, beantwoordt de Iersche burgermilitie bereidwillig aan de oproeping om onder de wapenen te komen en binnenslands werkelijke dienst te doen.

FRANKRIJK.

In den vroegen ochtend van den 26sten September zijn plotseling en bijna gelijktijdig de meeste leden van omstreeks 250 gezinnen in de stad Amiens door eene hevige ongesteldheid aangetast, welke veel overeenkomst had met braakloop of cholera. De daardoor veroorzaakte ontsteltenis is zeer groot geweest. Naderhand is het gebleken, dat al de lijdenden gebruikt hebben van zee-garnalen, den vorigen dag in groote hoeveelheden in Amiens uit Boulogne-sur-Mer aangebragt. Volgens de laatste opgaven, waren nog geenszins allen hersteld, bevonden er zich onder de kranken eenige die niet buiten gevaar waren, en waren zelfs twee personen te midden van de grootste smarten overleden.

NEDERLAND.

Tweede Kamer der Staten Generaal.

Zitting van Maandag den 28sten September.

(Reeds kort in ons vorig nommer medegedeeld.)

Aan de orde zijn de beraadslagingen over het ontworpen antwoord op de troonrede. Over de algemeene strekking van dat adres vraagt niemand het woord. Evenmin over § 1, die zonder hoofdelijke stemming wordt goedgekeurd.

Bij paragraaf 2 vraagt de heer *van Hoëvell* het woord, om inlichting te erlangen op twee punten. Vooreerst zegt spr., dat ten gevolge van de gebeurtenissen in Britsch-Indië, menigeen ook in ons land een ernstigen blik werpt op den toestand onzer bezittingen. Eene der oorzaken van het gebeurde in Britsch-Indië is ongetwijfeld de uitputting en verarming der bevolking aldaar. Onwillekeurig rijst daarbij de vraag: hoe is het bij ons? Spr. meent op die vraag geen gunstig antwoord te kunnen geven. Hij gelooft dat ook bij ons de welvaart in Indië afnemende is. Hij beroept zich hierbij op twee laatst uitgekomen werken, waarin met officiële cijfers wordt betoogd, dat in de laatste jaren het verbruik van lijnwaad in Indië zeer is verminderd; dat ook het verbruik van zout en de veestapel in Indië aanmerkelijk zijn afgenomen, enz. Hoe zijn, vraagt spr., deze verschijnselen van afnemende welvaart overeen te brengen met de verklaring in de troonrede, dat de Oost-Indische bezittingen onder den invloed van ongestoorde rust in schier al de deelen van ons gebied, in welvaart toenemen? Hij verzoekt de bewijzen te willen opgeven voor deze verzekering.

In de tweede plaats bespreekt hij de zaak der Kokos-eilanden, waarvan Engeland bezit genomen heeft, ofschoon ze behooren tot Neêrl. Indië en niemand nog ooit aan Nederland het bezit dier eilanden heeft betwist. Als nu in vollen vrede, eene vreemde mogendheid verklaart, dat het eene Engelsche bezitting is, dan vraagt spr., of de woorden in de troonrede, omtrent goede verstandhouding onzer buitenlandsche betrekkingen, wel zoo volkomen juist kunnen genoemd worden?

De *Minister van Koloniën* antwoordt, dat de verklaring omtrent de gunstige omstandigheden onzer buitenl. bezittingen, de uitdrukkelijke overtuiging is der Regering. Tot staving van die meening beroept spr. zich op de voor hem liggende staten, waaruit o.a. blijkt, dat sedert 1839 het aantal paarden verdubbeld en de veestapel steeds toenemende is; dat de invoer van lijnwaden van 1845 tot 1854 van 10 tot 15 millioen is gestegen, enz.; welk alles toch blijk geeft van toenemende welvaart. Als de minister een en ander zamenvoegt en wijst op de daadzaak, dat de bevolking van Java en Madura overvloed van arbeid heeft; dat het Gouvernement in de laatste jaren millioenen uit Indië getrokken heeft; dat het Gouvernement den druk der bevolking zoo veel mogelijk tracht te verminderen; dat de vrije arbeid op vele plaatsen op Java is ingevoerd; dat op Java over het algemeen rust en welvaart heerscht; — dan kan de Regering dáár, waar het tegendeel door geen enkel bewijs gestaafd wordt, in waarheid verklaren hetgeen in de troonrede gezegd is.

Wat de Kokos-eilanden betreft, stelt de minister tegen het beweren van den heer *van Hoëvell* over, dat er nimmer eene erkenning geweest is, dat die eilanden waren Nederl. bezittingen. Die eilanden, 200 uren van de kust verwijderd, zijn nimmer door het Ned. Gouvernement in bezit genomen. Alle aanzoeken daaromtrent hebben steeds berust op bijzondere belangen van partikulieren. Hij moet dus opkomen tegen de bewering, dat die eilanden zouden behooren tot Ned. Indië.

De heer *van Hoëvell* stemt toe, dat nooit door het gouvernement de noodzakelijkheid erkend is, om die eilanden in bezit te nemen; maar hij meent dat zulks niet goed was, omdat de Kokos-eilanden uit een strategisch oogpunt zeer belangrijk zijn, en het bezit van die eilanden door de Engelschen voor ons hoogst gevaarlijk kan zijn. — De *Minister van Koloniën* antwoordt nog kortelijk, ten betooge, dat de Kokos-eilanden noch uit een politiek noch uit een strategisch oogpunt van eenige waarde zijn. — § 2 wordt daarop goedgekeurd.

Paragraaf 3 wordt zonder beraadslaging goedgekeurd.

Bij par. 4, over den gunstigen toestand van 's rijks financiën, wenscht de heer *van Bosse* nog deze woorden te hebben gevoegd: » Voortgezette schuldelging is daartoe, naar onze eerbiedige meening, noodzakelijk," met welke bijvoeging de Vergadering zich met 31 tegen 14 stemmen vereenigt.

Op paragraaf 5, inhoudende dat de Kamer zich bereid verklaart om » de vernieuwde voordragt van wetsvoorstellen tot bevordering van den aanleg van spoorwegen" te onderzoeken, worden twee wijzigingen voorgedragen: de eene door den heer *van Heiden Reinestein*, die voorstelt als 2de alinea bij deze paragraaf te voegen: » Overtuigd van de behoefte tot uitbreiding der spoorwegen in ons vaderland, zullen wij gaarne medewerken tot het verleenen van krachtige hulp dáár, waar die mogt worden noodig bevonden, en waar bijzondere krachten te kort schieten."

Deze bijvoeging wordt bestreden door de heeren *Storm van 's Gr.* en *van Hoëvell*, op grond, dat de Kamer de behandeling der wets-ontwerpen betreffende het ondersteunen van spoorwegondernemingen behoorde af te wachten, zonder zich nu reeds daarover te verklaren. Voor 't overige gaven deze sprekers te kennen, dat zij bereid zijn om krachtig mede te werken tot bevordering van den aanleg van spoorwegen. — Ten slotte wordt het amendement met 42 tegen 4 stemmen verworpen.

Het tweede amendement is van den heer *Dirks*, die vóór het woord *aanleg*, in het adres wenscht te hebben opgenomen de uitdrukking *hoogst wenschelijken*, welk voorstel met 25 tegen 21 stemmen wordt aangenomen.

Bij paragrafen 6 en 7 worden een paar wijzigingen van redactie aangenomen, waarna het vastgestelde adres met algemeene (47) stemmen wordt aangenomen, dat aan Z. M. den Koning zal worden aangeboden door eene commissie, bestaande uit den voorzitter der Kamer, de commissie van redactie, zijnde de heeren *Bosscha*, *de Brauw*, *van Hoëvell*, *Wintgens* en *Storm van 's Gravesande*, en uit de heeren *van Heiden Reinestein*, *Meeussen* en *Stolte*.

In deze zitting is ingekomen een wetsontwerp tot regeling van het gebruik van het koloniaal batig slot voor 1855.

Zitting van Woensdag den 30sten September.

De voorzitter deelt mede, dat de commissie tot aanbieding van het adres in antwoord op de troonrede, gisteren door den Koning is ontvangen, en dat Z. M., na de voorlezing van het adres te hebben aangehoord, daarop het volgende heeft geantwoord:

» Het is mij aangenaam, bij de hulde, die de Tweede Kamer mij brengt en bij de verzekering harer verknochtheid, tevens door u haar gevoelen te vernemen omtrent de gewigtige werkzaamheden, die haar wachten en welke, zoo zij met gemeen overleg tot een doeltreffend einde worden gebragt, onder Gods zegen, voor ons dierbaar Vaderland heilrijke uitkomsten zullen opleveren.

» Ik verzoek u de Kamer mijnen bijzonderen dank aan te bieden voor haar adres van antwoord."

Is ingekomen eene kon. boodschap, ten geleide van twee ontwerpen van wet tot wijziging der wetten op het binnen- en buitenlandsch gedistilleerd, welke ontwerpen in de vorige zitting onafgedaan zijn gebleven. — Drukken, ronddeelen en verzenden naar de afdeelingen.

Het eindverslag is gereed over het ontwerp van wet tot onteigening van perceelen ten behoeve van den kunstweg van Baarderadeel.

De beraadslagingen hierover zijn bepaald op Maandag den 5den Oct.

Nog is het eindverslag gereed over de 10 naturalisatie-ontwerpen, welke na afloop van het vorige ontwerp in beraadslaging zullen worden gebragt.

Niets meer aan de orde van den dag zijnde, wordt de vergadering gescheiden.

Van Regeringswege zijn bij de Tweede Kamer onveranderd op nieuw ingediend de volgende, in de jongste zitting onafgedaan gebleven ontwerpen van wet: 1) op de zamenstelling der regterlijke magt; 2) tot verklaring van algemeen nut van den aanleg van een kunstweg in de gemeente Baarderadeel; 3) tot wijziging der regten op den in- en uitvoer van visch; 4) op de nationale militie; 5) op de regeling der benoembaarheid van vreemdelingen tot lands-betrekkingen; 6) op het regt van successie en van overgang; 7) ter bevordering van het veilig verkeer langs de ijzeren spoorwegen; 8) tot herziening der wet op het personeel; 9) tot verdere regeling van het muntwezen in Ned. Indië; 10) tot nadere aanwijzing van middelen tot regeling van dat muntwezen; 11) tot wijziging der gemeentewet van den 29sten Junij 1851, wat aangaat de daarbij voor de plaatselijke belastingen gestelde regelen; 12) tot regeling der uitoefening van de geneeskunst, enz. — Voorts is ook op nieuw ingediend het ontwerp tot daarstelling van een fonds tot aanmoediging en ondersteuning van den aanleg van spoorwegen; maar in deze voordragt is de vroeger ten beloope van *f* 100,000 aangevraagde som voor kosten van voorbereidende werkzaamheden verminderd op *f* 50,000, omdat thans nog maar twee à drie maanden van dit jaar zullen overblijven, waarin met die werkzaamheden kan worden aangevangen. Wijders is thans voorgedragen om de kapitalen, welker aankoop bij de wet van den 13den Aug. j.l. is toegestaan, en die voorloopig worden ingeschreven onder het hoofd van » *Ingekochte nationale schuld, waarvan de bestemming nader bij de wet zal worden geregeld*", te doen inschrijven ten name van het: » *Fonds tot aanmoediging en ondersteuning van den aanleg van spoorwegen*", en om die kapitalen alzoo te onderwerpen aan de bepalingen, welke ten aanzien van dit fonds worden voorgesteld.

Aan de leden der Staten Generaal worden thans achtervolgens medegedeeld de uitgewerkte en toelichtende staten betreffende de afzonderlijke hoofdstukken der staatsbegrooting.

Het *eerste* hoofdstuk, aangaande het Huis des Konings, is wegens de in het aanstaande jaar te verwachten meerderjarigheid van Z. H. K. den Prins van Oranje, met *f* 32,500 verhoogd.

Het *tweede* hoofdstuk, betreffende de hooge collegiën van staat, is geraamd op *f* 554,465; te weten *f* 99 *minder*, dan voor 1857 daarop is verleend en *f* 37,833 meer, dan daarvoor in 1856 is uitgegeven. De staat der pensioenen, die voor 1857 was opgegeven als van *f* 27,758, wordt voor 1858 voorgedragen ten beloope van *f* 25,724. Het tractement van den voorzitter van den raad van state is voor memorie uitgetrokken, en uit de opgave van den minister van financiën blijkt, dat dit collegie thans uit tien leden is zamengesteld.

Het *derde* hoofdstuk, voor de buitenlandsche zaken, is geraamd op *f* 491,177, te weten, *f* 1876 minder dan voor 1857 daarop is verleend, en *f* 25,606 meer, dan daarvoor in 1856 is uitgegeven. De staat der pensioenen, voor 1857, ten bedrage van *f* 49,463 uitgetrokken, wordt voor 1858 geraamd op een bedrag van *f* 45,237.

Het *vierde* hoofdstuk, betreffende de justitie, is uitgetrokken op *f* 2,829,494. Hierop is, ter verhooging van het tractement der ambtenaren aan het departement, eene som van *f* 3000 uitgetrokken. De minister zegt niet dan in het gevoel van pligt andermaal, hoewel voor een geringer bedrag dan voor 1857,

verhooging te moeten aanvragen. Alleen op grond [van den i]nderdaad kommervollen toestand van vele ambtenaren [van dat] departement, wordt die verhooging gevraagd.

[Aan] der Regering voorgekomen, dat de inspecteurs der visscherij in de provinciën zonder eenig nadeel voor [den dien]st kunnen worden gemist. Hunne werkzaamheden [zullen] meerendeels worden vervuld door de officieren van [justitie] en overigens door een ambtenaar, aan het departement [van] justitie verbonden. Voor de bezoldigde opzieners der visscherij zal eene verhooging van tractement met [voorstel] aan den Koning worden voorgesteld.

[In] de memorie van toelichting van z. exc. den minister van [binnen]landsche zaken wordt aangemerkt, dat, hoezeer de om[stan]digheden, waarin de ambtenaren van minderen rang bij [dat] departement verkeeren, ten gevolge van de duurte der on[mis]baarste levensbehoeften, bij voortduring grond opleveren [tot] eene verhooging van jaarwedde, daarvoor dit jaar nog [geen] voorstel is gedaan, in de hoop, dat misschien de om[standig]heden zullen verbeteren.

[Het] vijfde hoofdstuk der staatsbegrooting, de binnenlandsche [zaken], wordt uitgetrokken voor een bedrag van *f* 5,920,114, [of] *f* 33,019 minder dan voor 1857 daartoe is verleend. [De] staat der pensioenen was voor 1857 *f* 161,288, en wordt [voor] 1858 voorgesteld ten bedrage van *f* 164,021.

[Naar] luid der memorie van z. exc. den minister, zoude het [cijfer] der begrooting nog minder hebben kunnen wezen, in[dien] er geene noodzakelijkheid aanwezig was geweest om som[mige] artikelen te verhoogen, onder anderen ten gevolge [van] het vermeerderen van het personeel der telegrafisten en de [uitbreiding] en voortzetting van de lijnen der telegrafen. De [ver]hooging van de uitgaven voor het onderwijs is een gevolg [van] de wet van Augustus van dit jaar 1857 op dat stuk. [De] begrooting voor den waterstaat is *f* 16,000 minder dan [die] voor 1857. Voor den bouw eener sterrewacht te Leiden [is op] de begrooting gebragt eene som van *f* 40,000. Van [een] gelijk bedrag, voor 1857 verleend, zal slechts een ge[deelte] benoodigd zijn voor den aankoop van den daartoe ge[schikten] grond.

'sGRAVENHAGE, 30 September.

[Bij] kon. besluit van den 26sten dezer is benoemd tot grif[fier] bij het prov. geregtshof in Friesland, mr. *K. Banga*, thans [substi]tuut-griffier bij dat hof.

Aangaande de nu ontpakte geschenken van den Keizer [van] Japan wordt nader gemeld, dat er vele en velerlei voor[werpen], waaronder niet weinigen zeldzaam en van veel [waarde], zijn ontpakt en onbeschadigd overgekomen. De insec[ten], voornamelijk de in de warme luchtstreken zoo zeer be[kende] kakkerlakken, kwamen wel is waar in zeer groote [hoeveelheid] voor den dag, maar door dat de kisten elk een tweede [bekleedsel], uit Japansch verlakt te zamengesteld, bevatte, konden [die] lastige reiscompagnons geene schade aan den inhoud toe[brengen].

Overigens verneemt men, dat dit Japansch geschenk eigen[lijk] een bewijs van erkentelijkheid is van den Keizer van [Japan], voor het eenigen tijd geleden toegezonden model van [een] telegraaf en toebehooren. Voorts heeft de Koning van [het] aan Z. M. persoonlijk gezonden geschenk geheel afstand [gedaan], ten behoeve van het algemeene nut en genoegen. [Een] groot gedeelte zal dan ook eerlang in het museum al[hier] worden opgenomen.

— Bij arrest van het prov. geregtshof van Zuid-Holland [van] heden is bevestigd het vonnis der arrond.-regtbank alhier, [waarbij] F. van E. is schuldig verklaard aan het onbevoegd [dragen] van het schutters-uniform en te dier zake veroordeeld [tot] drie dagen gevangenisstraf.

— Het aantal dagbladen in ons land is weder met een ver[minderd]. De *IJsselbode* is uit de rei der overigen getreden. [In] het afscheidswoord aan zijne lezers zegt hij: De hoofdoor[zaak] van den dood dezer courant is de zegelziekte, waarvan [zij] reeds bij hare geboorte werd bevangen, die haar steeds [onder]drukt hield en waartegen ze nooit genoegzame kracht [bekwam] om ze te wederstaan. — In dat afscheidswoord wordt [daarom] ook zeer tegen het dagbladzegel uitgevaren als een der [kra]chtigste maatregelen voor despotieke regeringen om 't volk [in] domheid en onkunde te houden.

ROTTERDAM, 29 September.

In de vorige week hield de maatschappij ter bevordering der [vee]artsenijkunde in Nederland, alhier hare 17de algemeene [verga]dering, onder voorzitterschap van den heer *Jacob van Dam*. Het bleek bij vernieuwing dat het doel en streven dezer [maa]tschappij zeer gewaardeerd wordt. Er werden o.a. discussiën gevoerd over de varkensziekte, die dit jaar zoo hevig heeft geheerscht. Uit de berigten dienaangaande bleek, dat men ter genezing dezer ziekte gunstige resultaten had gezien van de toediening van middenzouten, zwavel en van het chloor-water, doch men meende het meest vermogende middel te moeten zoeken in een behoorlijken leefregel, zoo als het ver[schaffen] van zuivere dampkringslucht, reiniging der dieren, [droog]e ligplaatsen en luchtige hokken, het afkoelen met [zuiver] koud water door begieting of door ze gelegenheid te geven om te water te gaan, het verwijderen der mestvaalten uit hunne nabijheid en het bevorderen van alle andere mid[delen], die strekken kunnen om de dieren zindelijk te houden. De berigten omtrent de longziekte en haar voorbehoedmiddel, de inenting, waren zeer gunstig. Het bleek dat de ziekte afnam in de plaatsen waar men bestendig inentte en dat zij als altijd bleef bestaan, waar men dit vermogende middel niet aanwendde. Door een drietal veeartsen waren in de laatste twee jaren meer dan 14,000 stuks ingeënt. Allen verklaarden, dat de veehouders er aan begonnen te gelooven en dit eenige middel ter wering der longziekte wel voortgang zou hebben. Na de behandeling van nog andere onderwerpen van minder uitgebreid belang, werd de vergadering gesloten.

— Te Zierikzee werd in de vorige week bij den kuiper *Ren*[*sens*] een briefje bezorgd, waarin hij met brand werd bedreigd, zoo hij niet vóór middernacht 20 gulden aan den schrijver be[zorgde]. Hij gaf daarvan kennis aan de justitie, die een waak[zaam] oog deed houden. Tegen middernacht kwam de brief[schrijver] (*Rensens* knecht) aan, zoo het schijnt om zijn plan te volvoeren, daar papier en lucifers bij hem zijn gevonden. Hij is daarop in verzekerde bewaring gebragt, doch later weder in vrijheid gesteld. Men schrijft het voorgevallene aan dronken[schap] of zinsverbijstering toe.

GRONINGEN, 1 October.

Bij kon. besluit van den 29sten September is de heer mr. H. NIENHUIS, hoogleeraar in de regtsgeleerde faculteit aan de hoogeschool te Groningen, op zijn verzoek, emeritus verklaard [met] een eervol ontslag uit zijne betrekking van hoogleeraar [ver]leend; en de heer mr. R. T. H. P. L. A. VAN BONEVAL FAURE, buitengewoon hoogleeraar in de regtsgeleerde faculteit [aan] de hoogeschool te Groningen, bevorderd tot gewoon hoog[leeraar].

— Bij kon. besluit van den 26sten is aan den heer G. O. A. markies DE THOUARS, op zijn verzoek, eervol ontslag ver[leend] als ontvanger der in- en uitgaande regten en accijnsen te [Nieuwe] Bourtange.

— Bij resolutie van den commissaris des Konings in deze provincie van den 25sten September, is op zijn verzoek, eervol ontslag verleend aan den heer S. J. OPPENHEIM, uit zijne betrekking als geautoriseerd splitter der staatsloterij, en bij diezelfde resolutie in zijne plaats aangesteld de heer J. OPPENHEIM, onder de teekening J. OPPENHEIM, S.ZOON.

— Heden zijn de miliciens bij het wapen der artillerie [en] infanterie van de ligting 1856, alhier, uit de dienst ont[slagen] en zijn zij diensvolgens met onbepaald verlof naar hunne [woon]steden vertrokken.

— Bij de herstemming die Woensdag te *Kantens* heeft plaats [gehad] tusschen H. H. WIBBENS, landbouwer te Rottum, en A. DOORNBOS, landbouwer te Kantens, voor de benoeming [van] een lid in den gemeenteraad in de plaats van J. FLAAM, [die] de gemeente heeft verlaten, zijn op WIBBENS uitge[bragt] 33 stemmen en op DOORNBOS 23, zoodat de eerste is [gekozen]. Van de 137 kiezers waren slechts zevenenvijftig briefjes in de bus gebragt, waaronder één van onwaarde.

— In den nacht van j.l. Vrijdag op Zaturdag is er diefstal [gepleegd] bij H. WAKKER te Veenhuizen, gemeente Onst[wedde], en zijn dezen ontvreemd een kerkboek met zilveren be[slag] en een gouden halsslot; welk laatste echter buitenshuis [terug]gevonden is, evenals de hoed van W., dien men in een [der] boomen wedervond. Op het gerucht door de dieven ge[maakt], werd de vrouw wakker, die haren man wekte, waarop [de] dieven ijlings de vlugt schijnen genomen te hebben. Vol[gens] zeggen van W., zijn er twee dieven geweest. Men hoopt [de da]ders op het spoor te komen.

— De minister van buitenlandsche zaken brengt, ten gevolge [van] een bij hem ontvangen officiëel verzoek, ter kennis van de belanghebbenden, dat de gedenkpenning, bij keizerlijk decreet van den 12den Augustus 1857 ingesteld, ter eere der krijgslieden, die tusschen 1792 en 1815 onder de Fransche vanen hebben gestreden, zoodra mogelijk zal worden uitgereikt door het Fransche gezantschap te 's Gravenhage. Dien ten gevolge behooren zij, die daarop aanspraak vermeenen te kunnen maken, hunne aanvragen te rigten aan 's Keizers gevolmagtigd minister en buitengewoon gezant bij het Nederlandsche hof, met overlegging van de stukken en bescheiden, behelzende het authentiek bewijs hunner vroegere krijgsdiensten.

De hoogleeraar G. W. VREEDE breekt in de *Utr. Ct.* den staf over de gedweeheid van onzen minister van buitenlandsche zaken blijkbaar in deze kennisgeving. waarbij bovendien ten gerieve der belanghebbenden de meest gereede weg wordt aangewezen om in het bezit van bedoeld *kleinood* te geraken.

» De minister, zegt de hoogleeraar, die sedert meer dan een jaar aan het hoofd van onze diplomatie staat, heeft dusverre weinig van zich laten hooren; maar eene handeling als deze, zoo grievend als gevaarlijk voor het kleine Nederland, dat alleen door de gehechtheid aan zijne met bloed gekochte onafhankelijkheid, veilig kan blijven te midden van magtige naburen, die handeling doet alles af en levert een doorslaand bewijs, dat de handhaving van onze eer en waardigheid, van den heer GEVERS niets te hopen heeft. — Wij schrijven deze regelen met diep leedwezen, in de volle overtuiging, dat de tijden welke wij, trots alle vredelievende inblazingen, te gemoet gaan, het smoren van onze gewaarwordingen verbieden. — Met klem en met veerkracht, niet met slapheid en beginsellooze toegeeflijkheid behoort tegenover de in slaap wiegende betuigingen der herlevende politiek van MACCHIAVELLI geregeerd te worden; allerminst behoeft een Nederlandsch minister de sluwe berekening van uitheemsche kabinetten, de ondermijning van onze nationaliteit, te begunstigen, — en voorbarig eene daad te plegen, die met het door den Koning nog te verleenen of wel te *weigeren* verlof, met de bepaling van art. 65 der grondwet kwalijk te rijmen is. — Nog koesteren wij eenig vertrouwen, dat zij althans, die weleer gedwongen onder de Fransche vanen hebben gestreden, zich aan de uitnoodiging van den minister niet zullen laten gelegen zijn; dat zij de liefde tot den geboortegrond boven het aanloksel der ijdelheid stellende, het door anderen zoo begeerlijk geacht merk der afgeschudde slavernij zullen versmaden."

KERKNIEUWS.

VEENDAM, 29 Sept. Heden werd ter vervulling der bij de Herv. gemeente alhier vacerende eerste predikantsplaats, veroorzaakt door het overlijden van ds. I. SANNES, het volgende zestal predikanten opgemaakt: BROUWER te Veendam, COOLHAAS VAN DER WOUDE te Noordbroek, VAN DER ZWAAG te Zuidbroek, SANNES te Oude Pekela, ABRESCH te Muntendam en LESTURGEON te Vledder. En uit deze het volgende drietal: BROUWER, COOLHAAS VAN DER WOUDE en VAN DER ZWAAG. Dit drietal zal aan Z. M. den Koning worden opgezonden, om daaruit eene keuze te doen, dewijl de eerste predikantsplaats te Veendam eene koninklijke collatie is.

BLIJHAM, 28 Sept. Heden is alhier, ten gevolge van het bedanken van dr. MEIJBOOM, eene nieuwe nominatie van predikanten gemaakt, en zijn daarop geplaatst: dr. KOPPIUS te Hemsens, ds. SPECKMAN te Gasselternieveen, SANNES te Oude Pekela, KOPPIUS te Ham en Fransum, TEN OEVER te Bellingwolde, BROUWER te Veendam, VAN DER ZWAAG te Zuidbroek en HESSE te Westerlee.

CORRESPONDENTIE.

Iemand die liever veilig langs 's Heeren straten wil gaan, dan in 't gevaar te verkeeren dat eene massa steenen op zijn hoofd neêrvalt, maakt, met het oog op art. 75 van het politiereglement voor deze gemeente, h.h. burgemeester en wethouders, wie onmogelijk alles, wat verkeerd is, in 't oog kan vallen, bescheidenlijk opmerkzaam op het, zijns inziens gevaarlijke vooroverhangen der behuizing no. 120, in de 1ste wijk van afdeeling R.

TELEGRAFISCHE BERIGTEN.

EFFECTEN-BEURS.

AMSTERDAM, 1 *October*.

NEDERLAND Werk. Schuld	à 2½	pCt.	63¼.
Dito Dito	» 3	»	76¾.
Dito Dito	» 4	»	97.
OOSTENRIJK Metalliek	» 5	»	74⅛.
Dito 1851 en 1852	» 2½	»	38 9/16.
Dito Nieuwe Litt. B	» 5	»	86.
Dito Nation. Metall	» 5	»	76.
SPANJE Onbep. St	» 1¼	»	25 5/16.
Dito Binnenl	» 3	»	37½.
PORTUGAL	» 3	»	45⅛.
Dito Nieuwe 1856	» 3	»	44⅜.
RUSLAND Obl. *Hope* 1798 en 1816	» 5	»	104⅞.
Dito Dito 1828 en 1829	» 5	»	—
Dito bij *Hope*	» 4	»	—
Dito bij *Stieglitz*	» 4	»	86.
N. Leening van 1855 bij *Stieglitz*, 5de serie	» 5	»	99½.
Dito 6de serie	» 5	»	100⅛.

LONDEN, 1 *October*. Consols 90½.

PARIJS, 1 *October*. Fransche 3 pCt. 68.20.

ZEETIJDINGEN.

Binnengekomen.

AMSTERDAM 28 Sept., *Smedes* Petronella Alberdina, Altona; — 29 *Net* Jant. Magrietha, Heiligenh.; *Brons* Goede Verwachting, Westhav.

TEXEL 28 Sept., *de Meester* Willem Daniel, Padang; *Lourens* Anna Lena, Samar.; *v. d. Eijk* Ida, Soerab.; *Kruijmel* Oud Alblas, Bombay; *Nolles* Calypso, Samar.; *de Boer* 2 Gebroeders, Nantes.

VLIE 25 Sept., *de Jong* Goede Verwachting, Osterris.; *Meijer* Geertina, Rothenspieker; *Kramer* Harmonie, Ottendorf.

HELVOET 28 Sept., *Rink Fijn* Nijverheid, Cardiff; *Brugts* Broederschap, Belfast.

BRIELLE 27 Sept., *Marinus* Cathar. Cornelia, Londen.

BROUWERSHAVEN 28 Sept., *Lever* Jantina Ikina, Swansea.

VLISSINGEN 26 Sept., *Leverstein* Margar. Maria, Buenos Ayres.

Rivier van MUTLAH 14 Julij, *Suijck* Anna Elisabeth, v. Singapore n. Akyab; zou den volgenden dag de reis voortzetten.

KONSTANTINOPEL vóór 18 Sept., *v. d. Kooij* Hermina en Eliza, v. Ibraïla n. Falmouth.

SMIRNA 14 Sept., *Scherpbier* Argo, Triest.

CARDIFF 23 Sept., *Harms* Elisabeth, Rott.

NORTH SHIELDS 25 Sept., *Scherpbier* Elsje, Schiedam.

HAMBURG 27 Sept., *Mulder* Zorg en Vlijt, Bremerh.; — 28 *Kroon* Sophia en *Kuipers* Vr. Maria, Rugenwalde.

CUXHAVEN 27 Sept., *Hazewinkel* Jonge Gerrit, Leith.

BREMERHAVEN 25 Sept., *Waterborg* Fokkiena en *Emmelkamp* Annechina, Dantzig; *Pronk* Zwaantje de Boer, Stettin; — 28 *Kramer* Christina, Havana.

DANTZIG 24 Sept., *Brouwer* Agina Undina en *Sap* Broederliefde, Groningen; — 25 *Tap* Maria Bertha, Gent; *Brouwer* Argo, Amst.

PILLAU 24 Sept., *Bakker* Margaretha, Lybster; *Grilk* Anna Cath., Sunderl.; — 25 *Visser* Johanna Petronella, Newc.

BOLDERAA 21 Sept., *Driest* Jan Visser, Rott.; *Kappen* Jonge Willem, Schiedam; — 24 *Swart* Sancta Maria, *Mulder* Wendelina en *Mellema* Jacobus Anthonie, Rott.; *Meijer* Industrie, Brake; *Volkman* Geziena Wilhelmina, Aberdeen.

NERVA 16 Sept., *Wortel* Alberdina, Newc.

KOPPENHAGE 26 Sept., *Balkema* Juffer Grietje, *Schaap* Jan Jacob, *Dijkstra* 3 Gezusters, 27 *Meijer* Wilhelmina, *Engelsman* Dina Margina, *Coerkamp* Gebroeders Coerkamp, *Metus* Elisabeth en *Dekker* Hendrika, allen van Petersburg.

TONNINGEN 24 Sept., *Konterman* Vrouw Renske, v. Amersfoort n. Rendsburg; *Valomstra* Alida, v. Amst. n. Dantzig.

Vertrokken.

AMSTERDAM 28 Sept., *Geerling* Maria Johanna, Charlest.; *Adema* Vrouw Antje, avont.; — 29 *v. d. Poll* Postiljon, Sydney; *Ouwehand* de Hoop, Lissabon; *Jonker* Themis, Christiania.

TEXEL 28 Sept., *de Veer* Dirk Arnold, Sunderland.

VLIE 25 Sept., *Oldenburger* Meinkina, Frederikstad.

BRIELLE 28 Sept., *v. Dalen* Pieterdina, Dantzig.

KONSTANTINOPEL vóór 18 Sept., *Stuit* Beerta Hendrika, Amst.

BREMERHAVEN 26 Sept., *Pronk* Gesina, Amst.

KIEL 26 Sept., *Mulder* Grietje de Groot, Dantzig.

SWINEMUNDE 24 Sept., *Prins* Heiko Prins, Leer; *Meijer* Margar. Elisa, Kiel; *Boswijk* Afina Smith, Groningen.

LIBAU 10 Sept., *Prak* Jonker van Slogteren, Bordeaux.

BOLDERAA 21 Sept., *Wessels* Elisab. Machtelina, *Velt* Annechien, *Schenk* Ida en Cornelia en *Hazewinkel* Albertine, Elseneur.

KROONSTAD 18 Sept., *Lindeboom* Johanna en *Koning* Marchina Rozetta, Londen; *Kuen* Johanna Catharina en *Waterborg* Hendrika, Hull; *Bart* 3 Gezusters, Macduff; *Das* Harmanna Das, Antwerpen, *Scholtens* Loreley en *Hoeksema* Cornelia Wilhelmina, Amst.; *Duintjer* Elsiena, *Naatje* Elisabeth en *de Groot* Georg, Rott.; *Zwaal* Zeemeeuw, Harlingen; *Klein* Maria, Zaandam; *v. d. Velde* Levant, Dordrecht; *Kuipers* Alida Schuringa, *Engelsman* Dina Marchina, *Coerkamp* Gebr. Coerkamp, *Kleininga* Maria Laurentia, *Kruithoff* Alberdina Peterina, *Meijer* Wilhelmina, *Dijkstra* Drie Gezusters, *Speelman* Geertruida Speelman, *Struik* Fenna Gerarda, *Bakker* Harberdina, *Bontkes* Gezina Geertruida, *Riensema* Twee Gebroeders, *Dekker* Lucia Henderika, *Hazewinkel* Juffer Grietje, *Verstok* Regina Elisabeth, *Metus* Elisabeth, *Karsies* Leo Sinnige en *Potjewijd* Afina, allen n. Koppenhage; *Wessels* Johanna Paulina, Amst.; — 20 *v. d. Wal* Alida Cathariea, Koppenh.; *Pieper* Argo, de Maas.

BERGEN 18 Sept., *Buiten* Sperwer, Rott.

Zeilklaar.

NEWCASTLE 23 Sept., *Stuitvoet* Margaretha, Stockholm; *Gruppelaar* Hillechiena en *Kolk* Dankbaarheid, Lubeck; *Meijer* Wobbina Catharina, Malmöe.

GRONINGEN, 1 October. Binnengekomen het nieuwgebouwde schoonerschip Henderika, groot 115 last, kapit. *J. L. Zoutman*, van Veendam, gebouwd bij *W. Patje*, te Foxhol.

Vertrokken de nieuwgebouwde schooner Anna, groot 125 last, kapit. *T. J. Donema*, van Amsterdam, en de nieuwgebouwde schooner Catharina, groot 115 last, kapit. *J. J. Moesker*, van Veendam, beide met ballast naar Newcastle.

ZOUTKAMP, 1 October. Binnengekomen den 29sten Sept., *Panjer* Gezina en *Pluktje* Harmanna Hendrika, Newc.; *Dubois* Jacobus Begeman, Sunderland.

Zeilklaar: *Dijkstra* Geertina Harmina, Newc.; *Westenborg* Diewerdina, Noorw.

AMSTERDAM, 29 Sept. Het schip Wiea Gesina, kapit. *Bossinga*, van Wick naar Memel, is den 26 dezer, zwaar lek te Delfzijl binnengeloopen, zijnde door eene brik aangezeild.

— Volgens berigt van Triest, was het schip Willemina en Clara, kapit. *D. Gaaff qq.*, den 31 Julij j.l. van Japan te Batavia gearriveerd. Aan boord was alles wel.

SYDNEY, 18 Julij. Het schip Odilia Margaritha, kapit. *Hazelhoff*, van Swansea alhier aangekomen, heeft tusschen de Kaap de Goede Hoop en St. Paul veel stormen doorgestaan en daardoor een gedeelte der lading over boord moeten werpen.

Gepraaid 21 Aug., op 14° 14′ N.Br., 26° 19′ W.L., *Hensing* Prins van Oranje, v. Texel n. Batavia. — Den 6 Sept., op 34° 50′ N.Br., 32° 20′ W.L., *Grevelink* Vriendentrouw, v. Tjilatjap n. Amst. — Den 7 Sept., op 37° 48′ N.Br., 31° 9′ W.L., *Riesman qq.* Rotterdam, v. Batavia n. Rott. — Den 19 Sept., bij Goudstaart, *Kramer* Watergeus, v. Amst. n. Batavia.

De Sond gepasseerd.

24 Sept. *Scholtens*, Loreley, v. Petersb. n. Amst.
26 —— *Meesenbroek*, Wierdina Henderika, v. Petersb. n. Antw., lijnz.
27 —— *Waterborg*, Hendrika, v. Petersb. n. Hull, m. lijnz.

De wind den 25 Sept. Z.Z.O., Z., Z.Z.O.; den 26sten Z.Z.O., Z., Z.Z.W.; den 27sten W.Z.W.

LAATSTE BERIGTEN.

Binnengekomen.

AMSTERDAM 29 Sept., *Franken* Janna Adriana, Surin.; *Kramer* Harmonie, Bielenflieth; — 30 *Nolles* Calypso, Samarang; *Jongman* Magrietha Augusta, Arch., *Poppelmeijer* Hoffnung, Freibnrg; *Kramer* Rensina, Brake.

TEXEL 29 Sept., *Bouwer* Jonkvr. Geertrui, Oud Calabar; *de Boer* 2 Gebroeders, Newc.; *Drenth* Johanna, Stavanger.

BROUWERSHAVEN 29 Sept., *Riesman qq.* Rotterdam, v. Bat. n. Rotterdam.

VLISSINGEN 28 Sept., *Schoolwerth* Brederode, Akyab; *de Boer* Everhardus, Taganrog.

Bij ST. ALBANSHOOFD 27 Sept., *v. Duyn* Jacobus, v. Laguayra n. Hamburg.

Bij DEAL 26 Sept., *Rijkens* Jantina Annech., v. Amst. n. Livorno.

FALMOUTH 28 Sept., *Dijkema* Broedertrouw, Bahia; *Jansen* Margaretha, Smirna.

NORTH SHIELDS 26 Sept., *Meihuizen* Jantje Nanninga en *de Ridder* Columbus, Rott.; *Lever* Hendrika, Schied.; *Verlaat* Johannes Cornelis en *Schenk* Aidina Anna Suzanna, Amst.

SUNDERLAND 25 Sept., *Hoffman* Nieuw-Lekkerland, Rott.

CARDIFF 25 Sept., *Lammerts* Pieter, Dordr.

LIVERPOOL 26 Sept., *v. Zijp* Agatha Maria en *Bakker* Jonge Lieffert, Amst.

PAIMBOEUF 27 Sept., *Kramer* Vier Gebroeders, Hamb.

NANTES 28 Sept., *v. Wijk* Arentina Hendr. en *Meijer* Zeemeeuw, Rotterdam.

KROONSTAD 17 Sept., *Stenger* Gesina Margar., Kiel; — 22 *Hemmes* Marius, Newc.; *Engelsman* de Vlijt, Rotterdam.

Vertrokken.

AMSTERDAM 29 Sept., *Smit* Diligence, Bat.; *Olivier* Economist, avontuur.

TEXEL 30 Sept., *Kerkstra* Nijverheid en *Schaap* Zaanstroom, Bat.; *Jonker* Tasmania, Padang; *van Slooten* Caspar de Robles, Suriname; *van Duivenbooden* A. R. Falck, Liverp.; *de Groot* Vasco de Gama en *Carst* Wilhelmina Lucia, Cardiff; *Janninga* Maria Louisa, Newcastle; *Geerling* Maria Johanna, Charlestown; *Berg* Twee Vrienden, Holmstrand; *Bossinga* Herstelling, avontuur.

VLIE 27 Sept., *Pronk* Henderika Geesina, Abo; *Kleijn* Jonge Rinke, Pillau; *Potjer* Dankbaarheid, Dantzig; *Ploeg* Christ. Jacoba, Wismar; *Mulder* Helena Maria, avont.

HARTLEPOOL 26 Sept., *Fokkes* Gebroeders Fokkes, Amst.

LIVERPOOL 26 Sept., *Wekenborg* Anna Margaretha, Livorno.

KROONSTAD 20 Sept., *Kistenkas* Hemmechien Vroom, Londen.

DANTZIG 26 Sept., *Doijen* Fortuna, *Vermeulen* Martinus Heere en *Brongers* Sophia, Amst.; *Duin* Jantina Frouwina, Zwolle; *v. d. Werf* Vr. Alida, de Eems; *Vlas* Marianne, Londen; *van Gatsen* Harmonie, Bremen; *Schaap* Geerdina Geertruida, Gluckstadt; *de Winter* Margaretha, Koppenh.; — 28 *de Jong* Helena, Amst.

PILLAU 26 Sept., *Koning* de Haven, Antw.; *Schuur* Jacoba Gesina, Bremen; — 27 *Blok* 4 Gezusters, Grangemouth.

Zeilklaar.

LONDEN 26 Sept., *Bakker* Triton, Smirna.

233ste STAATSLOTERIJ.

Prijzen van *f* 100 en daarboven.

Trekking der Vijfde Klasse.

9de Lijst. No. 15296 *f* 2000; nos. 6373, 11613 en 16389 ieder *f* 1000; nos. 774 en 16508 ieder *f* 400; nos. 3107, 4987, 12092, 12778 en 16525 ieder *f* 200; nos. 1135, 2574, 5081, 11064 en 16391 ieder *f* 100. — *10de Lijst.* No. 16706 *f* 100,000; no. 2136, 4759, 5645, 8631 en 8746 ieder *f* 1000; no. 2832, 3523 en 3935 ieder *f* 400; no. 9637, 9659, 15625 en 18458 ieder *f* 200; no. 2122, 4326, 6305, 6313, 7743, 10523, 17245, 17761 en 19786 ieder *f* 100.

HANDELSBERIGTEN.

GRAANMARKTEN.

ROTTERDAM, 29 *Sept.* Tarwe: 160 ℔ j. Bovenl. *f* 360.

AMSTERDAM, 30 *Sept.* Tarwe prijsh.: 131 ℔ n. witb. Pools. *f* 400; 127 ℔ geringe roodb. dito *f* 320 — Rogge bij gerijven tot vorige prijzen: 123 ℔ Rost. *f* 208; 120 ℔ Arch. *f* 197; 118 ℔ Petersb. *f* 186. — Gerst prijsh.: 104 ℔ Terschellinger zomer *f* 190. — Van Boekweit verkocht 116 ℔ jar. Oostfries. *f* 210.

Koolzaad lager afgegeven: gering 9 vats dadelijk 79½ p. vl.; Sept. en Oct. 80½ p. vl.; Nov. 82 p. vl.; April 84 p. vl. — Lijnzaad zonder handel. — Raapolie dadelijk en op levering flaauwer: op 6/w. *f* 49; vlieg. *f* 47,25; Oct. *f* 47,50 a *f* 47.25 a *f* 47,50; Nov. *f* 47,75 a *f* 47,25 a *f* 47,50; Dec. *f* 48 a *f* 47,50 a *f* 47,75; Mei 1858 *f* 48,50 a *f* 48. — Lijnolie dadelijk onveranderd, op levering lager afgegeven: op 6/w. *f* 48,25; vlieg. *f* 47; Oct. *f* 47 a *f* 46,50. — Hennepolie op 6/w. *f* 50; vlieg. *f* 48,75. — Raapkoeken *f* 93 a *f* 96. — Lijnkoeken *f* 12 a *f* 14.

LONDEN, 28 *Sept.* Ten gevolge van minder ruimen aanvoer werd puike inl. Tarwe heden 1 sh. hooger betaald dan l.l. Maandag alle andere kwal. bedongen de volle vorige notering. In vreemde was de handel beperkt; sommige soorten waren 1 sh. duurder. Puike Gerst bragt de volle prijzen der vorige week op, doch de andere soorten waren onbegeerd en iets lager. Vreemde om te malen prijsh. — Nieuwe Boonen iets lager. — Erwten als voren. — Haver lusteloos.

Van den 30*sten.* Granen vast, doch stil.

VEEMARKTEN.

LONDEN, 28 *Sept.* De omgang in runderen was heden zeer levendig, hoewel de hoeveelheid ter markt (omstreeks 5000 stuks) groot was. Daarentegen gingen de schapen, waarvan de voorraad gering was, traag af, hoewel ze niet lager in prijs waren. Kalveren en varkens bedongen ten volle de vorige prijzen.

EFFECTEN-BEURS.

AMSTERDAM, 30 *September*.

Nederl. Werkel. Schuld 2½ pCt. 63 9/16; Dito Dito 3 pCt. 76¾; Dito Dito 4 pCt. 97. — BELGIE, bij *Rothschild* 2½ pCt. 52. — SPANJE, Onbep. Stukken 1¼ pCt. 25¼; Dito Binnenl. 6/m. 3 pCt. 37½; Dito Buitenl. £ 85, 3 pCt. 42½. — PORTUGAL, te Londen 3 pCt. 45⅛; Dito 1856, 3 pCt. 44⅜. — RUSLAND, bij *Hope* en Co. 1798 en 1816 5 pCt. 104¾; Dito te Londen 4½ pCt. 96¼; Dito bij *Stieglitz*, 1855, 6de serie, 5 pCt. 100¾. — OOSTENRIJK, Metall. 5 pCt. 74 3/16; Dito Dito 2½ pCt. 38 9/16; Dito rente Amsterdam, 1854, 5 pCt. 86; Dito Nationale Metalliek 5 pCt. 76. — MEXICO, Onbep. Stukken 3 pCt. 19 13/16.

ADVERTENTIEN.

SCHOOL VOOR NIJVERHEID EN ZEEVAART te *Delfzijl*.

Aan de belanghebbenden wordt ter kennis gebragt, dat de CURSUS voor de **ZEEVAARTKUNDE** zal beginnen op **Maandag den 4den October** aanstaande.

Diegenen, welke van de LESSEN gebruik willen maken, worden verzocht, zich daartoe aan te melden bij den THESAURIER der School.

Namens de Commissie van Toezigt,
De Thesaurier:
E. H. ROGGENKAMP.

PICTURA.

GEWONE VERGADERING van het KUNSTLIEVEND GENOOTSCHAP *ter aanmoediging en bevordering van Teeken- en Schilderkunst*, onder den naam **PICTURA**, op DINGSDAG den 6den October 1857, des avonds te 7 uur. — KUNSTBESCHOUWING van elders.

W. C. A. ALBERDA VAN EKENSTEIN,
Secretaris.

HUWELIJKS-, GEBOORTE- EN STERFBERIGTEN.

*** Heden bevallen van een' ZOON E. M. H. SCHUITEN, geliefde Echtgenoot van

J. G. ONCLIN.

GRONINGEN, 27 September 1857.

*** Bevallen van eene *DOCHTER* S. MAATHUIS—BARENDS.

GRONINGEN, 29 September 1857.

*** Voorspoedig van een' ZOON bevallen M. KRIJTHE, geliefde Echtgenoot van

G. A. OLTHOFF.

NIEKERK, 30 September 1857.

*** Heden overleed, tot onze bittere droefheid, onze hartelijk geliefde Moeder HILLECHIEN REINDERS, vroeger Wedw. van W. DIEMERS, en laatst Wedw. van T. COPINGA, in den gezegenden ouderdom van 84 jaren en 8 maanden.

GRONINGEN, 27 September 1857.

H. COPINGA.
Uit aller naam.

*** Heden overleed mijne geliefde Echtgenoot GEZIENA VISSER, in den krachtvollen leeftijd van 32 jaren, mij nalatende twee Kinderen, welke dit verlies nog niet beseffen, doch voor wie dit afsterven, even als voor mij, een zeer zwaar verlies is.

GRONINGEN, 28 September 1857.

H. JULSING,
Verhuurder van Rijtuigen.

*** WEHE, 29 September 1857. Heden middag te een uur overleed, na eene langdurige ziekte, in den ouderdom van ruim 36 jaren, GEZIENA HELENA OORTWIJN.

Zij liet mij na eene echtverbindtenis van ruim 6 jaren eene Dochter na, te jong om het verlies te beseffen, dat ons getroffen heeft.

J. DOORENBOS,
Med. et Art. Obst. Doctor.

*** Den 30sten September 1857, 's avonds te 8 uur, overleed te *Assen*, in bijna negenenzeventigjarigen ouderdom, Vrouwe LOUISE ISABELLE VAN DER FELTZ, Weduwe van Mr. GUSTAAF WILLEM VAN DER FELTZ, in leven Griffier bij het Provinciaal Geregtshof van *Drenthe*.

Boekhandel van **W. E. J. TJEENK WILLINK**, te *Zwolle*.

DICTIONNAIRE DE POCHE, Français-Hollandais, et Hollandais-Français, *par* **J. B. L. GÉRUZET.** *Nouv. Ed. revue, corrigée et augmentée, par* **G. HEERING.** — *Vol.* I, Fr.-Holl., 672 *Pages. Vol.* II, Holl.-Fr., 738 *Pages. Elk deel is afzonderlijk te bekomen, en kost ingen.* *f* 1,80; *in katoenen band* *f* 2,00.

Bij eene *strikt* Alphabetische volgorde, vormt *ieder woord* in deze Zakwoordenboeken eene *op zich zelve staande* rubriek. Hierdoor is het naslaan in dezelve veel *gemakkelijker, zekerder en minder tijdspillend*, dan in andere, waar eene reeks van woorden, als in eenen adem, onder eene enkele hoofdrubriek voorkomen.

VOORSTELLEN ter OEFENING in de allereerste BEGINSELEN der ALGEBRA, door **W. SMAASEN**, in leven *Leeraar in de Wis- en Natuurkunde aan het Gymnasium* te Kampen. Benevens *antwoorden* op dezelve, 2 St. *Tweede Druk*, herzien door **B. D. H.**, 60 Ct.

PROEVE van een LEESBOEK over den beredeneerden Landbouw, ten gebruike der Dorpsscholen, door **E. C. ENKLAAR.** *Vierde druk.* Prijs 30 Ct. Bij 25 of meer exempl. 25 Ct.

Het verschijnen van dezen *vierden* druk levert een onwedersprekelijk bewijs, dat dit Boekje eene voortdurende goedkeuring mag wegdragen.

DE LANDBOUW zoo als hij zijn kan. Een Volks-Leesboek door **E. C. ENKLAAR.** Tweede druk. Prijs 30 Ct. Bij 25 of meer Exempl. 25 Ct.

Als een vervolg op het *Leesboek voor den beredeneerden Landman*, schildert dit Werkje in eenen levendigen en bevattelijken toon hoe een bedrijf, dat gedeeltelijk uit kleigrond bestaat, door ijver en beleid, met voordeel tot den hoogsten trap van vruchtbaarheid op te voeren is.

DE MOESTUIN, in Maandelijksche Tuinoefeningen, vrij gevolgd naar den *Calendrier du bon Cultivateur*, par M. DE DOMBASLE, door **E. C. ENKLAAR.**

Prijs 30 Ct. Bij 25 of meer Exempl. 25 Ct.

In verschillende Tijdschriften is deze *practische* handleiding tot den Moezerijbouw *uitermate* gunstig beoordeeld, en als zeer nuttig en doelmatig aanbevolen.

De LUITENANT-KOLONEL, Garnizoens-Kommandant, belast met het toezigt over de Garnizoens Bakkerij te *Groningen*, is voornemens, op den 17den October 1857, 's middags te 12 uur precies, in het openbaar, bij wijze van Inschrijving met gesloten Briefjes, aan den Minstinschrijvende, onder nadere goedkeuring van het DEP. van OORLOG, uit te besteden: 3 Last **RIJN-TARWE**, 1 Last **ZEEUWSCHE TARWE**, 1 Last **KUBANCA-TARWE** en een Last **ROGGE.**

Gegadigden kunnen van de Voorwaarden dezer Aanbesteding kennis nemen op het BUREAU van de Garnizoens-Infirmerie, alwaar die Voorwaarden van heden af ter lezing liggen.

De Briefjes van Inschrijving, op gezegeld papier geschreven, door den Aannemer geteekend, en van hetzelfde Cachet als het Monsterzakje voorzien, zullen vóór den bepaalden tijd in de gesloten Bus, welke op voormeld BUREAU is geplaatst, gestoken moeten zijn.

GRONINGEN, 1 October 1857.

De Luitenant-Kolonel voornoemd:
ENGELBREGT.

Het COLLEGIE van REGENTEN over het **HUIS van ARREST** te *Appingedam* gedenkt, op VRIJDAG den 9den October 1857, des middags te 12 uur, in de REGENTENKAMER van gemeld Gesticht, publiek aan te besteden: **Het ONDERHOUD der GEVANGENEN van af den 1sten Januarij tot en met den 31sten December 1858;** waarvan de Voorwaarden met den Vervolge ter lezing zijn gelegd bij den CIPIER van gemeld Huis van Arrest, alsmede bij den Logementhouder W. HOUWING, te *Appingedam*, en HAZENHOEK, te *Delfzijl*, en bij de Wedw. I. H. EEKHOFF, aan de Groote Markt te *Groningen*. Nadere inlichtingen ten dezen zijn te bekomen bij den CIPIER van bovengemeld Gesticht.

Het Collegie van Regenten voornoemd:
Mr. S. REIJNDERS, *Vice-President.*
R. T. MEES,
Secretaris.

ZWOLSCHE

STOOMBOOT-MAATSCHAPPIJ.

Van af **den tweeden October e.k.**, wordt het uur van VERTREK uit **Amsterdam** vervroegd op **des morgens acht uur;** — overigens blijft de dienstregeling **onveranderd;** — per **DILIGENCE** in verbinding over **Zwartsluis** met **Meppel, Assen, Veendam** en **Groningen.**

Notificatie.

De GECOMMITTEERDE SCHEPPERS van het *SCHARMER ZIJLVEST* zullen op **Donderdag den achtsten dezer** de **SCHOUWING** doen over den **REITDIEPSDIJK** en over de **AFWATERINGEN of MAREN**, overeenkomstig de Publicatie, daarvoor aangeslagen ter plaatse waar dit gebruikelijk is.

GRONINGEN, 1 October 1857.

Namens dezelve,
De Secretaris:
R. P. CLEVERINGA, J.z.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente **SLOCHTEREN** doen te weten, dat op de **MARKT aldaar**, invallende op WOENSDAG den 7den October e.k., alle **BEDELARIJ en HAZARDSPEL strengelijk zal worden GEWEERD**, en herinneren voorts ten overvloede de belanghebbenden, dat de aan te voeren **RUNDEREN** voorzien moeten zijn van de **vereischte Gezondheids-Certificaten.**

Burgemeester en Wethouders voornd.:
G. DIJKHUIZEN
De Secretaris:
J. HAGENOUW, Hz.

*** Ten overstaan van Mr. **C. DE RANITZ**, Notaris te *Groningen*, zal, op WOENSDAG den 28sten October 1857, des voormiddags te 10 uur, en vervolgens, vóór en in de Behuizing door nu wijlen den Heer J. W. HOFFMEISTER bewoond geweest, aan de Vischmarkt te *Groningen*, publiek worden verkocht:

Een zeer nette **INBOEDEL**, bestaande in MAHONIE- en EIKENHOUTEN MEUBELEN, PENDULES, SPIEGELS, SCHILDERIJEN, waaronder met **fraai Snijdwerk**, KRISTAL, GLAS-, AARDE- en VAATWERK, KOPER-, TIN-, BLIK- en IJZERGOED, VLOERKLEED, CARPETTEN, KAGCHELS, LINNEN-, TAFEL- en BEDDEGOEDEREN, LIJFSTOEBEHOOREN, **GOUD** en **ZILVER**, en wat er meer zal worden gepresenteerd.

Te bezien op Dingsdag bevorens, van 10—12 en 2—5 uur, op BEWIJZEN VAN TOEGANG, te bekomen tegen betaling van **10 Cent**, ten **voordeele van de algemeene Armen**, ten Kantore van

Mr. C. DE RANITZ, *Notaris.*

*** Mrs. **R. M. A. DE MAREES VAN SWINDEREN** en **J. RENGERS HORA SICCAMA**, Notarissen in het Arrondissement *Groningen*, zullen, op DINGSDAG den 27sten October 1857, des avonds te 7 uur, ten Huize van de Wedw. J. H. EEKHOFF, aan de Breede Markt te *Groningen*, publiek verkoopen:

I. Den EIGENDOM van ongeveer 58 B., 19 R., 10 E. BEHUISD LAND, gelegen te *Kloosterburen*, bij E. R. FEDDEMA en Vrouw onder beklemming in gebruik, voor eene vaste, op Midwinter verschijnende, huur van *f* 300—00.

II. Den EIGENDOM van ongeveer 28 B., 64 R., 92 E. BEHUISD LAND, gelegen te *Enum*, bij H. J. VAN NIENHUIS en Vrouw onder beklemming in gebruik, voor eene vaste, op Midwinter verschijnende, huur van *f* 205—00.

III. Den EIGENDOM van ongeveer 3 B., 22 R., 74 E. LAND, mede aldaar gelegen, bij dezelfde H. J. VAN NIENHUIS en Vrouw onder beklemming in gebruik, voor eene vaste, op Midwinter verschijnende, huur van *f* 28—00.

IV. Den EIGENDOM van ongeveer 16 B., 15 R., 12 E. BEHUISD LAND, gelegen te *'t Zandt*, bij B. S. SIERTSEMA en Vrouw onder beklemming in gebruik, voor eene vaste, op Midwinter verschijnende, huur van *f* 136—87½.

V. Den EIGENDOM van ongeveer 25 B., 79 R., 20 E. BEHUISD LAND, gelegen te *Stedum*, bij J. T. DE VRIES en Vrouw onder beklemming in gebruik, voor eene vaste, op Midwinter verschijnende, huur van *f* 125—00.

VI. Den EIGENDOM van ongeveer 40 B., 51 R., 80 E. BEHUISD LAND, gelegen te *Kloosterburen*, bij F. J. JANSEN en Vrouw onder beklemming in gebruik, voor eene vaste, op Midwinter verschijnende, huur van *f* 119—25.

VII. Den EIGENDOM van ongeveer 26 B., 40 E. BEHUISD LAND, gelegen te *Garmerwolde*, bij J. K. WIGBOLDUS en Vrouw onder beklemming in gebruik, voor eene vaste, op Midwinter verschijnende, huur van *f* 100—00.

VIII. Den EIGENDOM van 4 B., 62 R., 60 E. LAND, gelegen bij het Netelboschje, buiten de Boteringepoort te *Groningen*, bij Mevrouw de Weduwe T. J. VAN IDDEKINGE onder beklemming in gebruik, voor eene vaste, op Midwinter verschijnende, huur van *f* 100—00.

IX. Den EIGENDOM van ongeveer 7 B. LAND, te *Eppenhuizen*, bij B. F. BEBING en Vrouw onder beklemming in gebruik, voor eene vaste, op Midwinter verschijnende, huur van *f* 60—00.

X. Den EIGENDOM van ongeveer 7 B. LAND, te *Eppenhuizen*, bij B. F. BEBING en Vrouw onder beklemming in gebruik, voor eene vaste, op Midwinter verschijnende, huur van *f* 50—00.

XI. Den EIGENDOM van 4 B., 65 R., 70 E. LAND, gelegen te *Adorp*, bij H. W. KONING en Vrouw onder beklemming in gebruik, voor eene vaste, op Midwinter verschijnende, huur van *f* 45—00.

XII. Den EIGENDOM van 2 B., 65 R., 50 E. LA[ND], gelegen te *Uithuizermeeden*, bij E. E. OOSTING en V[rouw] onder beklemming in gebruik, voor eene vaste, op Mid[winter] verschijnende, huur van *f* 24—00.

XIII. Den EIGENDOM van 2 B., 09 R., 63 E. LA[ND], gelegen te *Uithuizermeeden*, bij M. J. GREIDE en V[rouw] onder beklemming in gebruik, voor eene vaste, op Midw[inter] verschijnende, huur van *f* 20—00.

XIV. Den EIGENDOM van 1 B., 01 R., 90 E. LA[ND], gelegen te *Enum*, bij P. H. BOERMA onder beklem[ming] in gebruik, voor eene vaste, op Midwinter verschijnende, huur van *f* 20—00.

XV. Den EIGENDOM van 2 B., 12 R., 63 Ellen BE-HUISD LAND, gelegen te *Enum*, bij J. E. MULDER [en] Vrouw onder beklemming in gebruik, voor eene vaste, [op] Midwinter verschijnende, huur van *f* 20—00.

XVI. Den EIGENDOM van eene BEHUISDE HE[ER]STEDE, te *Enum*, bij de Wedw. BOS onder beklemming [in] gebruik, voor eene vaste, op Midwinter verschijnende, [huur] van *f* 5—00.

XVII. Den EIGENDOM van eene BEHUISDE HE[ER]STEDE, te *Enum*, bij J. D. DOORNBOSCH en V[rouw] onder beklemming is gebruik, voor eene vaste, op Mid[win]ter verschijnende, huur van *f* 4—00.

De Voorwaarden van Verkoop zullen acht dagen bevo[rens] ter lezing liggen ten Huize van Verkoop, alsmede [de] Eigendomsbewijzen ten Kantore van Mr. J. RENGERS HO[RA] SICCAMA, te *Groningen*.

*** Ten overstaan van den Deurwaarder **J. HOMA[N]**, zal er, op MAANDAG den 5den October 1857, des [na]dags te één uur, op het Buitenverblijf genaamd *Voor[...]* te *Hoogkerk*, publiek worden verkocht:

3 stuks RUNDVEE, 6 SCHAPEN, 2 beste JONGE VARKENS, eene partij HOOI, MEST, KOPEREN MELKEMMERS en verdere **MELKGEREEDSCHAPPEN**, BOKKECHAIS en WAGEN, SLEDE, KOOK- en andere KAGCHELS, GLADMAN[...] en verdere **HUISMEUBELS**, ENZ.

*** De Notaris **J. PICCARDT**, te *Hoog[...]* zal, ten verzoeke van H. K. DE GRAAF, te *Keel-W[...]weer*, op DONDERDAG den 8sten October 1857, des [...] te 5 uur, ten Huize van den Kastelein K. ENSING, [...] publiek te Koop presenteren:

VIJF KAMPEN **LAND**, te [...] groot 5 B., 39 R., 10 E., [...] aan de *Kalkwijk-Lula*, Op[...] Westkant van het Diep, Sta[...]

*** Mr. **D. ROESSINGH**, Notaris te *Groo[tegast]* gedenkt, op ZATURDAG den 17den October 1857, [des] voormiddags te 10 uur, in het GEMEENTEHUI[S te] *Grootegast*, ten verzoeke van de Erven van JACOB [...]KEMA en van WILLEM A. LUIKE, Smid te *Groote[gast]* publiek te verkoopen:

I. Eene **BEHUIZING**, **ERF** en **TUIN**, staande en [gele]gen te *Grootegast*, zijnde eene [SMI]**DERIJ**, groot 6 Roeden [...] Ellen, doende tot grondpacht *f* 4—00.

II. De VASTE EN ALTIJDDURENDE BE[KLEM]MING van 2 B., 70 R., 60 E. LAND, gelegen te [Groo]*tegast*, doende jaarlijks op Midwinter tot vaste [huur] *f* 25—00.

III. De VASTE EN ALTIJDDURENDE BE[KLEM]MING van ongeveer 87 R. en 50 E. LAND, mede [al]daar gelegen, doende jaarlijks tot vaste huur *f* 4—00.

Mr. D. ROESSINGH,
Notaris.

De ondergeteekende is **Ver[huisd]** van de Oosterstraat naar de **EBBINGESTRAAT**, om [...] van de Butjesstraat, lett. A no. [...]

J. A. VAN HASSELT,
Commissionnair in Effecten.

TE KOOP:

Een bijzonder **fraai ingelegd LISANDERHOUTEN BILJART** met **DITO fraai REK** en **QUEUEN** en verdere **TOEBEHOOREN**, alles zoo goed als nieuw. Adres bij H. MEE[...] te *Assen*.

*** **Men verlangt ten spoedigsten een**

Stalknecht,

kunnende goed met PAARDEN omgaan en MELKEN. Adres aan het BUREAU dezer COURANT.

Bij den Vleeschhouwer **J. J. DE GR[...]** aan het Schuitendiep, zal op HEDEN [...]DAG, worden geslagt: eene **puike** [...] **JONGE KOE.**

*** Men verlangt, om dadelijk in dienst te treden, in een **Hotel** alhier:

een' 2den KELLNER,

niet beneden de 20 jaren. Adres aan het BUREAU dezer COURANT.

FRIESCHE STOOMBOOT-REEDERIJ.

STOOMVAART

TUSSCHEN

Amsterdam en *Harlingen*

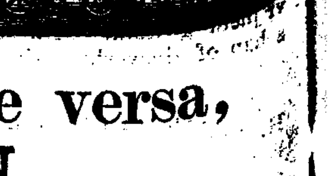

naar *Leeuwarden* en *Groningen*, vice versa,

zonder oponthoud te LEEUWARDEN.

VERTREK:

van ***AMSTERDAM***, DINGSDAGS, DONDERDAGS en ZATURDAGS, 's morgens te 7 uur, in correspondentie met de **DILIGENCE** van VAN GEND & LOOS naar ***Franeker***, ***Leeuwarden*** en ***Groningen***, en **BARGEDIENST** tusschen ***Harlingen*** en ***Leeuwarden.***

van ***HARLINGEN***, WOENSDAGS, VRIJDAGS en ZONDAGS, 's morgens te 8 uur.

„ ***GRONINGEN***, DINGSDAGS, DONDERDAGS en ZATURDAGS, 's avonds te 11 uur.

„ ***LEEUWARDEN***, den VOLGENDEN MORGEN te 5 uur.

„ ***LEEUWARDEN***, der BARGE, IDEM te 4 uur.

Informatiën aan de KANTOREN der *FRIESCHE STOOMBOOT-REEDERIJ*, en aan die van de Heeren **VAN GEND & LOOS.**

WEERKUNDIGE WAARNEMINGEN,

gedaan te *Groningen*; medegedeeld van wege het Genootschap: *Ter bevordering der Natuurkundige Wetenschappen.*

September 1857.

DAGEN.	BAROMETER op 0°.			THERMOMETER.			VOCHTIGHEIDS-TOESTAND.			WINDSTREEK.			LUCHTGESTELDHEID.		
	8 uur.	2 uur.	8 uur.	8 u.	2 u.	8 u.	8 u.	2 u.	8 u.	8 uur.	2 uur.	8 uur.	8 uur.	2 uur.	8 uur.
20	772,16	770,76	769,71	11,2	16,3	13,5	0,77	0,66	0,88	Z.W.	W.	W.	betrokken.	bewolkt.	bewolkt.
21	765,08	764,38	764,36	14,2	16,8	14,0	0,95	0,86	0,87	W.	W.N.W.	N.W.t.W.	„	betrokken.	„
22	764,88	765,20	765,65	14,8	16,7	13,7	0,75	0,77	0,92	N.W.	N.W.t.N.	N.N.W.	wein. bew.	bewolkt.	helder.
23	767,55	767,52	767,39	10,9	17,0	11,5	0,75	0,62	0,66	O.	O.	O.	helder.	helder.	„
24	765,19	762,65	761,47	9,1	17,1	13,6	0,79	0,66	0,69	„	„	O.t.Z.	„	bewolkt.	betrokken.
25	760,43	768,71	758,51	11,9	19,8	16,7	0,94	0,78	0,89	O.Z.O.	O.Z.O.	O.Z.O.	bewolkt.	„	helder.
26	758,76	758,79	759,66	15,5	19,8	16,9	0,99	0,85	0,95	Z.	W.	W.N.W.	betrokken.	„	bewolkt.

Te *Groningen*, bij de Erven C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA.